

POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULU
Viestinnän koulutusohjelma

Irja Tervonen

SUOMALAISET ELOKUVAFESTIVAALIT

Opinnäytetyö
Helmikuu 2012

POHJOIS-KARJALAN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Helmikuu 2012
Viestinnän koulutusohjelma

Länsikatu 15
80110 JOENSUU
p. (013) 260 6996 p. (013) 260 6906

Tekijä

Irja Tervonen

Nimeke

Suomalaiset elokuvafestivaalit

Toimeksiantaja

Joensuun Popmuusikot ry

Tiivistelmä

Opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Joensuun Popmuusikot ry:lle. Suomalaiset elokuvafestivaalit tutkimuksen tavoitteena oli selvittää elokuvafestivaalien rakennetta, rahoitusta, ohjelmistoa sekä muun muassa oheisohjelmaa.

Tutkimuksen teoreettinen viitekehys rakentui elokuvafestivaaleja käsittelevän kirjallisuuden, kulttuuriteollisuuden käsitteen, kulttuuritapahtumien rahoitukseen ja rahoituskanaviin liittyvien selvityksien sekä kulttuuritapahtumiin liittyvät aikaisempien tutkimusten ympärille.

Suomalaisten elokuvafestivaalien tutkimuksen tutkimusmenetelmänä käytettiin tapaustutkimusta. Tutkimuksen aineisto kerättiin kyselyllä, johon elokuvafestivaalien toimitsijat pystyivät vastaamaan internetissä.

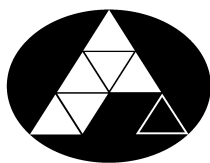
Tutkimus osoitti, että suomalaiset elokuvafestivaalit ovat erilaisia ja erikokoisia. Tutkimuksen avulla elokuvafestivaalit pystyvät kehittämään itseään, ottamalla mallia toisistaan.

Kieli
Suomi

Sivuja 59
Liitteet 1
Liitesivumäärä 16

Asiasanat

elokuvafestivaali, kysely, kulttuuriteollisuus, kulttuuritapahtuma

NORTH KARELIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS
February 2012
Degree programme in Media
Länsikatu 15
FIN 80110 JOENSUU
FINLAND
Tel. +358-13-260 9696

Author

Irja Tervonen

Title

Finnish Film Festivals

Commissioned by

Joensuun Popmuusikot ry

Abstract

This thesis has been commissioned by Joensuun Popmuusikot ry (Joensuu Pop Musicians' association). The aim was to present how the film festivals are structured and also find out about their funding, film programming and additional program.

The theoretical frame of reference for the thesis was constructed on literature about film festivals, the concept of cultural industry, reports on the funding and the sources of funding and, finally, also on earlier theses about cultural events.

The research method for comparing the different Finnish film festivals was that of a case study. The material was gathered by conducting a survey that film festival officials could fill out on the Internet.

The research revealed that the Finnish film festivals are different and of different sizes. By using the findings in this thesis and learning from each other's examples, the festivals could further refine themselves.

Language
Finnish

Pages 59
Appendices 1
Pages of Appendices 16

Keywords

film festivals, survey, cultural industry, cultural event

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Kulttuuritapahtuma	7
2.1 Kulttuuriteollisuus.....	7
2.2 Kasvualusta.....	8
2.3 Ansaintalogiikka ja organisaatiomuodot	9
3 Elokvafestivaalit.....	10
3.1 Elokvafestivaalit Suomessa	10
3.2 Elokvafestivaalit ulkomailla.....	12
3.3 Profiloituminen	13
3.3.1 Ohjelmistosisältö	13
3.3.2 Ajankohta.....	14
3.3.3 Paikkakunta.....	15
3.3.4 Ohjelmiston kesto ja laajuus.....	15
3.3.5 Kilpailut.....	16
3.3.6 Esityspaikat	17
3.3.7 Oheisohjelma	17
4 Rahoitus.....	18
4.1 Rahoituskanavat	18
4.2 Suomen elokvasäätiö ja valtion elokvataidetoimikunta.....	19
4.3 Alueelliset taidetoimikunnat sekä AVEK.....	20
4.4 Muut säätiöt ja rahastot sekä omarahoitus.....	21
4.5 Pääsylipputulot	21
4.6 Sponsorirahoitus ja oheistuotteet	21
5 Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät.....	22
5.1 Tavoitteet	22
5.2 Menetelmät	23
5.3 Kvantitatiivinen tutkimus	23
5.4 Kysely aineistonkeruumenetelmänä.....	25
7 Kysely.....	25
7.1 Kyselystä.....	25
7.2 Perustiedot	26
7.3 Henkilökunta	29
7.4 Elokvaohjelmisto.....	31

7.5 Yleisö.....	33
7.6 Rahoitus.....	35
7.7 Oheisohjelma	45
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	48
8.1 Tuloksista.....	48
8.2 Luokittelujärjestelmä	51
8.3 Suomalaiset elokuvafestivaalit luokiteltuna	54
9 POHDINTA	56

Lähteet

Liitteet

Liite 1 Suomen elokuvafestivaalit 2010-kysely

1 Johdanto

Suomessa järjestetään vuosittain useita kymmeniä elokuvafestivaaleja, jotka ovat osa monipuolista suomalaista kulttuuritarjontaa. Jotkin festivaaleista ovat pieniä paikallisia tapahtumia, kuten yhden päivän kauhuelokuvafestivaali Cinemare Joensuussa, ja suurimmat kansainvälisiä tapahtumia, kuten Helsinki International Film Festival, joka tunnetaan paremmin nimellä Rakkautta ja Anarkiaa.

Tämän tutkimuksen kohteena ovat suomalaiset elokuvafestivaalit. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaisia elokuvafestivaaleja Suomessa järjestetään. Tutkimuksessa selvitetään muun muassa festivaalien ohjelmistoa ja asiakasmääriä. Selvitettävänä on myös elokuvafestivaalien rahoituksen rakenne sekä henkilökunnan määrä ja erilaiset oheistapahtumat festivaalien sisällä. Tutkimuksen ulkopuolelle jätetään kokonaan esitystekniikkaan liittyvät kysymykset.

Työ toteutettiin kyselytutkimuksena. Suomalaisille elokuvatapahtumille lähetetyn kyselyn avulla selvitettiin elokuvafestivaalien eroja ja luokiteltiin tapahtumia. Kysely lähetettiin 39 elokuvatapahtumalle ja kyselyyn vastasi 18 vastaajaa. Kyselyn tulosten avulla analysoitiin suomalaisten elokuvatapahtumien rakennetta ja pyrittiin luokittelemaan elokuvafestivaaleja. Luokittelussa käytettiin apuna Chris Goren ajatusta elokuvafestivaalien jakamisesta merkittävydeltään eri ryhmiin.

Tutkimuksen toimeksiantajana on Joensuun Popmuusikot ry, joka on vuonna 1971 perustettu elävän musiikin yhdistys. Yhdistyksen säännönmukainen tavoite on edistää ja tukea popmusiikin harrastusta Pohjois-Karjalassa. Yhdistyksen toimintaan kuuluvat muun muassa Ilosaarirock-festivaalin ja Rokumentti-elokuvafestivaalin järjestäminen sekä apurahojen jakaminen yhdistyksen rahastosta. Yhdistys järjestää myös klubeja, konsertteja ja

matkoja keikoille sekä on mukana toteuttamassa bändivaihtoja kotimaisten ja kansainvälisten tapahtumien kanssa. (Joensuun Popmuusikot ry 2010.)

Toimeksiantajan mukaan tutkimukselle on selkeä tarve. Rokumentti on kasvava elokuvafestivaali, jota Joensuun Popmuusikot ry haluaa kehittää entistä laajemmaksi ja laadukkaammaksi. Toimeksiannon myötä yhdistys halusi tutkia ja vertailla muita Suomen elokuvatapahtumia ja saada selville alan yleisiä käytäntöjä. Tutkimuksen tulokset saatetaan tiedoksi myös muille elokuvafestivaaleille, jotta organisaatiot pääsevät vertailemaan tapahtumiaan ja jakamaan hyviä käytäntöjä toisilleen.

Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä toimii elokuvafestivaaleja käsittelevä kirjallisuus, kulttuuriteollisuuden käsite, kulttuuritapahtumien rahoitukseen ja rahoituskanaviin liittyvät selvitykset sekä kulttuuritapahtumiin liittyvät aikaisemmat tutkimukset. Elokuvafestivaalien luokittelussa käytettiin apuna Chris Goren festival circuit –termiä, jolla hän jakaa elokuvafestivaalit merkittävyyden mukaan eri ryhmiin.

Luvuissa 2–4 esitellään tutkimuksen taustaa. Elokuvafestivaalit Suomessa - tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset selitetään luvussa 5. Käytetyt tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät sekä vastausten analysointimenetelmät esitellään luvussa 6. Lopuksi luvuissa 7 ja 8 verrataan saavutettuja tuloksia toisiinsa sekä luodaan luokitusjärjestelmä suomalaisista elokuvafestivaaleista.

2 Kulttuuritapahtuma

2.1 Kulttuuriteollisuus

Elokuvafestivaalit ovat osa kulttuurialaa ja kulttuuriteollisuutta. Kulttuuriteollisuus-termiä on käytetty erilaisissa tutkimuksissa ja teorioissa

monin tavoin. Tässä tutkimuksessa termiä käytetään Justin O'Connorin määritelmän mukaan. O'Connor määrittelee kulttuuriteollisuuden toiminnoilla, jotka käsittelevät enimmäkseen symbolisia tuotteita, jolloin tuotteiden taloudellinen arvo perustuu niiden kulttuuriarvoon (O'Connor 2003, 22). Kulttuuriteollisuuden ja siitä käytävän keskustelun yksi ominaispiirre on vastakkainasettelu taiteellisuuden ja kaupallisuuden välillä. Esimerkiksi televisiota, radiota ja elokuvia pidetään osana kaupallista kulttuuribisnestä, joka rahoittaa toimintansa esimerkiksi pääsylippu- ja mainostuloilla, kun taas konsertit, näyttämötaide ja museot ovat riippuvaisempia julkisen sektorin rahoituspäätöksistä. Molemmat kulttuurimuodot ovat tekemisissä symbolisten arvojen kanssa, joiden saavuttaminen perustuu kulttuuriseen arvoon. Nämä arvot perustuvat muun muassa tapahtuman merkittävyyteen, miellyttävyyteen sekä tuottavuuteen. (O'Connor 2003, 22.) Elokuvateollisuus on liiketaloudellisesti suuri bisnes, kuitenkin elokuvafestivaalien arvot nähdään kulttuurisina.

Elokuvafestivaalit ovat symbolisina tuotteina O'Connorin määritelmän mukaisesti taloudellisen ja kulttuurisen arvon välimaastossa. Festivaaleilla esitetään myös kaupallisesti kannattavia elokuvia ja peritään pääsylippuja, mutta silti suuretkin festivaalit tarvitsevat tukea ja avustuksia pärjätäkseen. Elokuvafestivaalit sijoittuvat kuitenkin symboliselta arvoltaan pikemminkin kulttuuriarvoilla mitattavaan korkeakulttuuriin kuin imagohyödyillä tai taloudellisilla mittareilla arvostettavaan kulttuuriteollisuuteen. Tässä tutkimuksessa festivaalien taloudellista arvoa luokitellaan sekä julkisen tuen, että pääsylipputulojen näkökulmasta. Taloudellinen kannattavuus ja julkisen tuen saaminen ovat mittareita festivaalien luokittelussa.

2.2 Kasvualusta

Kulttuuritapahtumat ovat kulttuuristen arvojen lisäksi liiketoimintaa ja niitä tuottavan henkilökunnan on osattava yhdistää kulttuuriosaaminen liiketoiminnallisiin taitoihin. Kulttuurisektorille ominaista ovat verkostot, jotka

joustavat ja muuttuvat nopeasti, jotta organisaatiot pystyvät muodostamaan jälleen uusia ja erilaisia tapahtumia. Näiden verkostojen avulla syntyy myös uusia yrityksiä ja myös uusia tapahtumia. Kulttuurivälittäjät ovat kulttuuriyrittäjiä, jotka käyttävät näitä verkostoja hyväkseen ja toimivat niiden välillä luodakseen liiketoimintaa. Kulttuuritoiminta ja liiketoiminta sen ympärillä koostuu enimmäkseen pienistä yrityksistä. (O'Connor 2003, 23–24.)

Elokuvafestivaalit ovat hyvä esimerkki kulttuurisektorille ominaisista verkostoista. Menestyäkseen festivaalin on luotava yhteyksiä toisiin festivaaleihin, levittäjiin, tuottajiin, julkisen vallan tahoihin, mediaan ja erilaisiin muihin toimijoihin kahvilayrittäjistä tapahtumanjärjestäjiin. Tässä tutkimuksessa kasvualustaa ja verkostoitumista selvitetään kysymällä mistä festivaalit ovat hakeneet tukea sekä selvittämällä tapahtumien koti- ja ulkomaisia verkostoja.

2.3 Ansaintalogiikka ja organisaatiomuodot

Jollei kulttuuritapahtuma ole tyystin vapaaehtoistyöllä järjestetty ilmaistapahtuma, on sillä oltava ansaintalogiikka ja tulorakenne. Tulorakenne koostuu yleensä neljästä osiosta, joita ovat lipputulot, sponsorirahat, tuet ja muu myynti. Menot taas koostuvat yleensä viidestä osiosta: taiteilijakorvauksista, markkinoinnista, esiintymistiloista, henkilöstöstä ja hallinnosta sekä muista menoista. (Kukkonen 2000, 21.) Ansaintalogiikka on yksinkertaistettuna tulojen ja menojen hallintaa. Tässä tutkimuksessa selvitetään suomalaisten elokuvafestivaalien ansaintalogiikkaa tarkastelemalla julkista tukea, pääsylipputuloja, sponsoreita sekä tapahtumien menoja.

Monet kulttuuritapahtumat eivät tule toimeen pelkästään tapahtuman myyntituloilla, vaan vaativat julkista tukea. Kuitenkin tapahtumat tuovat yleensä tuloja myös kaupungille jossa tapahtumaa järjestetään. Varsinkin pienessä kaupungissa on helppo huomata suuren tapahtuman tuomat hyödyt.

Esimerkkinä mainittakoon Ilosaarirockin tuoma hyöty Joensuun kaupungille ja siellä sijaitseville yrityksille (Mikkonen, Ristolainen 2007, 19–21). Taloudellisten hyötyjen lisäksi kulttuuritapahtumat tuottavat esimerkiksi imagoon ja hyvinvointiin liittyviä hyötyjä, jotka vaikuttavat julkisen tuen myöntämiseen. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan elokuvafestivaalien ansaintalogiikkaa selvittämällä festivaalien pääsylipputulot ja haettuja ja saatuja avustuksia.

Kulttuuritapahtumia järjestäviä organisaatioita on erilaisia. Aiemmin mainittiin, että kulttuuritoimintaa tekevät usein pienet yritykset, mutta on olemassa myös muita malleja kuinka kulttuurialalla voidaan toimia. Esimerkiksi festivaalin taustaorganisaationa voi olla yhdistys, joka rahoittaa ja järjestää festivaalin (Joensuun Popmuusikot ry 2010). Yhdistysten ja yritysten lisäksi organisaatio voi olla muun muassa osuuskunta, työryhmä, yksityishenkilö tai julkinen taho tai kunta. Tässä tutkimuksessa selvitetään suomalaisten elokuvafestivaalien organisaatiomuotoja ja työntekijämääriä, joita käytetään mittarina tapahtumien luokittelussa.

3 Elokuvfestivaalit

3.1 Elokuvfestivaalit Suomessa

Elokuvfestivaali on yleisötapahtuma. Yleisötapahtumalla tarkoitetaan tilaisuutta, jonne asiakkaat tulevat katsomaan ja kokemaan tapahtumaa, kuten konserttia tai seminaaria. (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002 14–16). Yleisötapahtuma voi olla muukin kuin kulttuuritapahtuma, esimerkiksi urheilukilpailut, mutta tässä työssä käsitellään nimenomaan kulttuuritapahtumia. Elokuvfestivaaleilla on pitkä historia. Elokuva keksittiin 1800-luvun lopussa ja näin alkoi syntyä myös ensimmäiset elokuvafestivaalit. Vanhin vieläkin järjestettävä elokuvafestivaali järjestettiin Venetsiassa jo

1930-luvulla. Goren mukaan maailmassa järjestetään vuosittain noin 2500 elokuvafestivaalia. (Gore 2004, 21–22.)

Suomessa järjestetään runsaasti elokuvafestivaaleja. Jo Joensuun kokoisessa kaupungissa on kolme elokuvafestivaalia sekä useita teemallisia tapahtumia kuten ranskalaisen elokuvan viikko. Kuitenkin suurimmat elokuvafestivaalit Suomessa keskittyvät suurien kaupunkien ympärille, kuten Espoon Ciné Esponseen sekä Tampere Film Festival Tampereelle. Yksi tapa luokitella elokuvafestivaalit on käyttää perusteena kävijämäärää. Näin tekee esimerkiksi Suomen Elokuvasäätiö. Näin mitattuna Suomen suurin elokuvafestivaali on Helsinki International Film Festival Rakkautta & Anarkiaa joka keräsi 53 310 kävijää vuonna 2010. (Raitaranta 2007, 68.) Kuitenkin myös pienessä ja syrjäisessä kaupungissa voi järjestää suuren elokuvatapahtuman. Esimerkiksi Midnight Sun Film Festival, joka järjestetään Sodankylässä, keräsi vuonna 2010 yhteensä 14 981 elokuvalipun maksanutta asiakasta (Suomen Elokuvasäätiö 2010, 17).

Suomalaiset elokuvafestivaalit tarjoavat yleisölle mahdollisuuden nähdä sellaisia elokuvia, joita muuten ei olisi mahdollista nähdä. Festivaalit tuovat valkokankaalle elokuvia, joissa ei välttämättä ole kaupallista potentiaalia. Ne tarjoavat parhaimmillaan kansainvälisillä filmijuhlilla palkittuja elokuvia sekä kiinnostusta herättäviä art house -elokuvia. Festivaalit tarjoavat ainutlaatuisia tilaisuuksia nähdä näitä harvinaisempia elokuvia. Festivaalit innostavat yleisöä erikoisella ohjelmistolla ja vievät katsojan erilaiseen maailmaan. Elokuvat myös muokkaavat yleisön asenteita ja poistavat ennakkoluuloja. Festivaalinäytökset poikkeavat usein tavallisesta elokuvakäynnistä elokuvavalintojen lisäksi myös oheisohjelmalla. Useilla festivaaleilla elokuvien ohella merkittäviä houkuttimia ovat seminaarit ja ohjaajavieraiden haastattelut. Ne antavat uusia näkökulmia elokuvaan ja niiden tekemiseen, katsomiseen ja arvosteluun. (Raitaranta 2007, 68.) Festivaalit pyrkivät syventämään elokuvakokemusta käyttämällä vieraita ja asiantuntijoita. Tämä on osa festivaalien viehätystä ja merkitystä. Ohjaajavieraiden haastattelut avaavat

uusia näkemyksiä elokuvista ja seminaarit kertovat yleisölle elokuva-alasta ja sen taustoista.

Elokuvateollisuus on kulttuuriteollisuuden osa, jolle taloudellinen menestys on elintärkeää. Pitkien näytelmäelokuvien rahoittajien tavoite on saada teos teatterilevitykseen, josta koituu pääsylipputuloja. Dokumenttielokuvilla on oma ansaintalogiikkansa, kuten myös tv-elokuvilla. On myös elokuvantekijöitä, joille taloudellinen menestys ei ole merkittävää. Pääasiassa voi kuitenkin sanoa, että elokuvien on tarkoitus tuottaa. Elokuvafestivaalit tarjoavat ohjaajille ja tuottajille näyteikkunan, jossa elokuvaa voi markkinoida. Suurten kansainvälisten elokuvafestivaalien myöntämät palkinnot voivat merkitä taloudellisesti paljon, mutta myös kotimaisten festivaalien valinnoilla on merkitystä elokuvan menestykseen. Festivaalit tarjoavat myös mahdollisuuden nähdä elokuvia, joilla ei ole mahdollisuutta kaupalliseen levitykseen. Elokuvafestivaalit ovat esityskanava yhä kasvavalle elokuva-alalle Suomessa. Uudet tekijät ja marginaalialieet elokuvissa pääsevät esiin elokuvafestivaalien ansiosta. (Raitarinta 2007, 69.)

3.2 Elokuvafestivaalit ulkomailla

Kun Suomessa järjestetään useita kymmeniä elokuvafestivaaleja, niin maailmalla niitä järjestetään useita tuhansia. Suurimmat maailmanlaajuiset elokuvafestivaalit ovat valtavia tapahtumia, jotka keräävät satojatuhansia asiakkaita ja koko maailman huomion. Tunnettuja elokuvafestivaaleja ulkomailla ovat muun muassa Cannesin elokuvajuhlat Ranskassa, Sundance Film Festival ja Tribeca Film Festival Yhdysvalloissa sekä Berlin International Film Festival Saksassa. Suurimmat festivaalit ovat vertaansa vailla olevia hohdokkaita tilaisuuksia, joissa tähtiä kuvataan punaisella matolla. Maailmanlaajuisesti merkittävien elokuvajuhlien lisäksi järjestetään valtava määrä erilaisia pienempiä festivaaleja, jotka keskittyvät erilaisiin genreihin animaatiosta surf-elokuviin.

3.3 Profiloituminen

Suomen kokoisessa maassa kilpailu yleisöstä kulttuurialalla on valtava. Elokuva festivaalit pystyvät erottumaan joukosta monella tavalla. Yksi tärkeimmistä profiloitumisen keinoista on genren ja teeman valinta. Myös ajankohdalla, paikkakunnalla, oheisohjelmalla sekä kestolla pystytään erottumaan.

Kulttuuriviennin tiedottaja Satu Elon mukaan elokuvatapahtumien runsaaseen kirjoon on useita syitä. Useat tapahtumat syntyvät vain nuorten innosta ja jotkut taas yksinkertaisesta tarpeesta saada tietylle genrelle oma foorumi, jossa elokuvia voidaan näyttää ja jossa uudet ja vanhat tekijät voivat tutustua toisiinsa. (Raitaranta 2007, 72.) Esimerkkinä mainittakoon Helsingissä järjestettävä Docpoint joka on puhtaasti dokumenttielokuvaa esittelevä tapahtuma. Erittäin tärkeänä syynä profiloitumiseen on myös rahoitus. Muun muassa valtion elokuvataidetoimikunta myöntää apurahoja festivaaleille, jotka erottuvat jollain lailla hyödykseen ja ovat uusia ja innovatiivisia. (Suomen elokuvasäätiö 2011).

Viime vuosina suomalaiset elokuvafestivaalit ovat onnistuneet kasvattamaan kävijämääriään, joka osoittaa, ettei kylläntymistä ole vielä tapahtunut. Mielenkiintoista on myös genrefestivaalien kuten kauhuelokuvaan keskittyvän NightVisionsin sekä musiikkielokuvaa esittävän Rokumentin runsaasti kasvaneet kävijämäärät.

3.3.1 Ohjelmistosisältö

Useat elokuvafestivaalit valitsevat itselleen tietyn genren tai teeman, jota noudattavat. Teemat saattavat vaihtua vuosittain ja niitä saattaa olla useampia, kun taas genre voi pysyä vuodesta toiseen samana. Stanley J. Solomon kuvaa genrefilmiä seuraavasti: ”Laveasti sanoen genrefilmi on sellainen, jossa kertova malli, tai ratkaisevat tuon mallin aspektit, on

visuaalisesti tunnistettavissa siksi, että sitä on käytetty samalla tapaa toisissa elokuvissa.” (Von Bagh 2009, 12.)

Esimerkkejä suomalaisista genrefestivaaleista ovat muun muassa Joensuussa järjestettävä kauhuelokuvafestivaali Cinemare sekä Vaasassa järjestettävä luontoelokuvafestivaali Wildlife Vaasa. Esimerkiksi Espoo Ciné ja Midnight Sun Film Festival eivät ole sitoutuneet mihinkään tiettyyn elokuvan muotoon.

3.3.2 Ajankohta

Ajankohta vaikuttaa myös festivaalin menestymiseen, sillä elokuvafestivaali voi profiloitua vaikkapa kesäfestivaaliksi tai vuoden ensimmäiseksi elokuvafestivaaliksi. Elokuvafestivaalin kytkeytyminen paikkakunnan muiden tapahtumien yhteyteen voi vaikuttaa näkyvyyteen. On mielenkiintoista miten Suomessa elokuvafestivaaleja järjestetään runsaasti syyskaudella, ei esimerkiksi kesäaikaan, jolloin suomalaiset viettävät lomaa. Muun muassa kaksi suurta elokuvafestivaalia, Rakkautta & Anarkiaa sekä Espoo Cinè, järjestetään syksyllä.

Selvää syytä festivaalien keskittymiseen syyskaudelle ei ole, mutta kenties Chris Goren festival circuit, ajatus elokuvien kierrosta festivaaleilla, selittää asiaa. Gore jakaa maailman elokuvafestivaalit eri tasoihin. Mittarina on merkittävyys elokuvan tuottajan kannalta. A-luokan tapahtumat kuten Cannes, Berliini ja Toronto ovat ensimmäisiä, joihin elokuvien tulee tähdätä. Näiltä festivaaleilta elokuvat ikään kuin valuvat alemman tason tapahtumiin, pyramidin alempiin kerroksiin. Alemman tason tapahtumat saavat elokuvat sen jälkeen, kun ne on esitetty pyramidin ylemmillä kerroksilla. Tämä muodostaa elokuvien kierron, festival circuitin. (Gore 2004, 116-118) Suomessa ei järjestetä Goren A-luokkaan kuuluvia elokuvafestivaaleja, joka voi olla yksi syy siihen että syyskaudella on paljon elokuvatapahtumia. Maailman suurimpiin elokuvatapahtumiin kuuluvat Toronto, Cannes, SXSW ja Berliini esimerkiksi järjestetään alkuvuonna. Näin suomalaisilla tapahtumilla

on mahdollisuus saada A-luokan tapahtumissa jo kierrossa olevat elokuvat esitykseen.

3.3.3 Paikkakunta

Kappaleessa 3.1 on mainittu, että Suomen suurimmat elokuvafestivaalit järjestetään pääosin väkimäärältään suurimmissa kaupungeissa, poikkeuksena Sodankylän elokuvafestivaalit. Paikkakunnan koko ei välttämättä vaikuta elokuvafestivaalin suosioon, mutta yleisöä on kuitenkin helpompi kerätä, kun sitä on jo valmiiksi suuri määrä lähellä. Kaupungin koon lisäksi on myös muita tapoja saada runsaita kävijämääriä. Sodankylä on oiva esimerkki siitä miten sijaintia voi käyttää hyväksi. Midnight Sun festivaalilla näytetään elokuvia läpi yön. Kesäisessä Suomessa tämä on eksoottinen kokemus varmasti niin suomalaisille kuin ulkomaalaisillekin.

3.3.4 Ohjelmiston kesto ja laajuus

Elokuvafestivaalien kesto vaihtelee. Lyhyimmillään festivaalit voivat olla ohi päivässä, kun taas toiset festivaalit venyvät yli viikon mittaisiksi. Jos elokuvafestivaalin kestoksi on rajattu vaikkapa vain yksi päivä, on yleisöllä mahdollisuus tulla paikalle vain kyseisenä päivänä. Jos taas elokuvia näytetään useampana päivänä, pääsee asiakas varmemmin jonakin päivänä mukaan. Useamman päivän kestäville festivaaleille haasteeksi saattaa nousta asiakkaitten saaminen festivaalille kaikkina päivinä. Tässä tapauksessa aikaisemmin mainitut teemat ja genret auttavat asiaa. Jos asiakas on nähnyt kiinnostavan ja miellyttävän elokuvan ja aiheesta on esillä useampi elokuva, asiakkaan mielenkiinto voi herätä ja hän saattaa tulla katsomaan elokuvia lisää. Ohjelmiston laajuus vaikuttaa myös elokuvafestivaalin keston. Joillakin elokuvafestivaaleilla elokuvista on myös useampia näytöksiä.

Myös elokuvien määrä saa festivaalin erottumaan, sillä suuria määriä elokuvia näyttävät festivaalit antavat asiakkaalle valinnanvaraa. Kun

elokuvafestivaaleilla on teemoja joista valita, voi se laajentaa myös kohderyhmäänsä, ja näin ollen kiinnostuneita voi löytyä enemmän. Mikäli elokuvafestivaali näyttää runsaasti elokuvia, voi se houkutella asiakasta tulemaan myös kauempaa. Vuonna 2009 Rakkautta & Anarkiaa esitti 140 elokuvaa ja suurimmasta osasta elokuvia järjestettiin useampia näytöksiä (Rakkautta & Anarkiaa 2009, 7).

3.3.5 Kilpailut

Elokuvafestivaaleilla järjestetään usein kilpailuja. Ehkä tunnetuin elokuvafestivaalilla järjestetty kilpailu on Cannesin elokuvafestivaalien kilpailu ja sen palkinto Kultainen Palmu. Myös suomalaisilla elokuvafestivaaleilla järjestetään kilpailuja ja kilpailusarjoja. Esimerkkinä mainittakoon Tampere Film Festival, jossa järjestettiin vuonna 2010 useita kilpailusarjoja, joissa oli jaossa rahapalkintoja (Tampere Film Festival 2010, 22). Näissä kilpailuissa jaetaan myös palkintoja. Yleensä palkinnot ovat rahapalkintoja, jotka kannustavat taiteilijaa, kuten esimerkiksi elokuvaohjaajaa, jatkamaan työtään. Suomalaisilla elokuvafestivaaleilla jaetaan myös kunniamainintoja ilman erillisiä kilpailuja. Kilpailun voittajan päättää tuomaristo. Tuomaristot koostuvat yleensä elokuva-alan ammattilaisista, kuten ohjaajista, tuottajista tai näyttelijöistä. Tuomaristossa on yleensä myös edustajistoa elokuvafestivaalin henkilökunnasta. Kilpailut järjestelyineen tuottavat runsaasti lisätyötä elokuvafestivaaleille, mutta toisaalta ne kohottavat tapahtuman profiilia elokuva-alan silmissä. Kilpailuissa saattaa olla teema ja tämä teema saattaa liittyä itse elokuvafestivaalin teemaan, genreen tai profiiliin.

Kilpailut ja kilpailusarjat tuovat näkyvyyttä festivaaleille ja voivat saada alan harrastajat ja tekijät kiinnostumaan festivaalista. Elokuva-alan tekijät saavat rakentavaa kritiikkiä töistään ja näkevät millaisella tasolla muiden tekijöiden työn laatu on. Tärkeimmät kilpailut ovat erinomaisia paikkoja markkinoida elokuvia ja näin myös taloudellisesti hyvin merkittäviä. Kilpailusarjat ovat maailmalla erittäin merkittäviä alan ammattipuolella. Kilpailut kiinnostavat myös yleisöä, esimerkiksi opiskelijatasolla olevat työt ja niiden menestys

kiinnostavat muita alan opiskelijoita. Järjestäjien kannalta kilpailusarjat erottavat elokuvafestivaalin toisten joukosta ja tuovat uusia elokuvia ja elokuvantekijöitä festivaalille.

3.3.6 Esityspaikat

Yleensä elokuvafestivaalit järjestetään elokuvateattereissa. Näissä paikoissa on valmiiksi kaikki tarvittava välineistö, kuten valkokangas ja katsomo. Esityspaikalla voidaan kuitenkin tuoda lisää mielenkiintoa elokuvafestivaaleille. Esityspaikoilla on tuotu lisäarvoa esimerkiksi järjestämällä perinteisiä drive-in-esityksiä, ulkoilmanäytöksiä tai illallisen ja elokuvan yhdistäviä ravintolaesityksiä. Muun muassa Espoon Ciné sekä Rakkautta & Anarkiaa järjestävät ulkoilmanäytöksiä. Esityspaikat tuovat uusia ulottuvuuksia elokuvakokemukselle ja erottavat ne tavallisesta elokuvakäynnistä. Myös usean elokuvateatterin elokuvafestivaalit antavat lisää mahdollisuuksia. Esimerkkinä mainittakoon Espoo Ciné - elokuvafestivaali, jolla oli kolme eri esityspaikkaa vuonna 2009 (Espoo Ciné 2009, 6). Rakkautta & Anarkiaa on ottanut vielä yhden askeleen eteenpäin, se järjestää elokuvanäytöskiertueita myös muissa kaupungeissa. (Rakkautta & Anarkiaa 2009, 220).

3.3.7 Oheisohjelma

Elokuvafestivaaleilla oheisohjelman laajuus voi olla yhtä laaja kuin itse elokuvaohjelmisto. Festivaalit käyttävät oheisohjelmistoa hyödyksi erottuakseen tapahtumana muutenkin kuin elokuvanäytöksillä. Tyypillistä elokuvafestivaalin oheisohjelmaa ovat erilaiset seminaarit ja keskustelutilaisuudet, jotka liittyvät elokuvaohjelmaan. Myös ohjaajavieraiden luennot ja erilaiset koulutustilaisuudet ovat tavallisia. Itse elokuvaan liittyvän oheisohjelman lisäksi järjestävä taho saattaa järjestää myös konsertteja, klubeja tai vaikkapa säestettyjä elokuvaesityksiä. Yllä mainitut oheistapahtumat tuovat lisäarvoa itse elokuvakokemukselle ja saavat

elokuvafestivaalin erottumaan joukosta. Muun muassa Rakkautta & Anarkiaa elokuvafestivaali järjesti vuonna 2009 avajaisklubin (Rakkautta & Anarkiaa, 2009, 220). Myös Tampere Film Festival järjesti runsaasti oheistapahtumia vuonna 2010, muun muassa keskustelutilaisuuksia, seminaareja sekä näyttelyitä (Tampere Film Festival 2010, 13). Espoon Ciné niin ikään järjesti vuonna 2009 runsaasti oheisohjelmaa, muun muassa avajaisklubin, näyttelyitä sekä seminaareja. (Espoo Ciné 2009, 11). Joensuussa järjestettävä Rokumentti on nimensä mukaan tunnettu kaupungissaan festivaalin aikana järjestettävistä rock-konserteista, joiden lisäksi Rokumentti järjesti vuonna 2010 myös seminaareja, ilmaisnäytöksiä, klubeja sekä tietokilpailuja. (Rokumentti 2010.)

4 Rahoitus

4.1 Rahoituskanavat

Elokuvafestivaaleja järjestävillä organisaatioilla voi olla myös muita tapahtumia tai toimintaa, jota ne harjoittavat elokuvafestivaalin lisäksi. Elokuvafestivaaleilla on olemassa erilaisia julkisen rahoituksen muotoja, mikä kertoo, etteivät ne tule toimeen pelkillä lipputuloilla. Julkisen tuen lisäksi elokuvafestivaalien tulot koostuvat yleensä sponsorirahoista, lipputuloista ja mahdollisesta muusta oheismyynnistä. Elokuvafestivaaleilla menorakenne koostuu karkeasti viidestä eri osa-alueesta, joita ovat henkilöstö, markkinointi, esitystilat, esityskorvaukset ja vieraat sekä muut kustannukset. Tärkeimpiä menoja näistä ovat palkat, markkinointi sekä esityskorvaukset. (Kukkonen 2000, 21.)

4.2 Suomen elokuvasäätiö ja valtion elokuvataidetoimikunta

Suomen elokuvasäätiö on itsenäinen säätiö, joka kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan toimialan ohjaukseen. Sen tehtävänä on tukea ja kehittää kotimaista elokuvatuotantoa ja elokuvien levittämistä ja esittämistä. Laki ohjaa säätiön tukitoimintaa ja säätiö saa varansa Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista. Suomen elokuvasäätiön tuet koostuvat pääasiallisesti elokuvien tuotantotuesta, esitys- ja levitystoiminnan tukemisesta sekä kansainvälisestä tuesta. Säätiö tukee myös valtakunnallisesti merkittäviä kansainvälisiä elokuvafestivaaleja Suomessa. Elokuvafestivaaleille myönnettävät tuet tulevat sekä opetus- ja kulttuuriministeriöltä että Suomen elokuvasäätiöltä. Suomen elokuvasäätiö luokittelee kotimaiset elokuvafestivaalit määrällisen ja laadullisen edustavuuden ja festivaaliorganisaation järjestelypotentiaalin mukaan. (Suomen elokuvasäätiö 2011). Suomen elokuvasäätiön vuoden 2009 toimintakertomuksen mukaan valtakunnallisesti merkittäviä elokuvafestivaaleja ovat Helsinki International Film Festival – Rakkautta & Anarkiaa, Espoo Ciné International Film Festival, Sodankylän elokuvajuhlat, Doc Point -Helsingin dokumenttielokuvafestivaali, Tampereen kansainväliset elokuvajuhlat, Suomalaisen elokuvan festivaali sekä Oulun kansainvälinen lasten- ja nuorten elokuvien festivaali (Suomen elokuvasäätiön toimintakertomus 2009, 18). Toimintakertomuksesta selviää myös, että elokuvafestivaaleille jaettava tuki oli vuonna 2009 ainoastaan 500 000 euroa koko elokuvasäätiön tukibudjetista. Tämä oli kuitenkin 60 000 euroa enemmän kuin vuonna 2008 (Suomen elokuvasäätiö 2009, 18).

Valtion elokuvataidetoimikunta kuuluu opetusministeriön alaiseen taiteen keskustoimikuntaan. Se on elokuva-alan asiantuntijaelin. Suomalaisen elokuvafestivaalien avustusten lisäksi valtion elokuvataidetoimikunta jakaa

vuosittain apurahoja elokuvataiteilijoille. Se jakaa myös elokuvakulttuurin valtionavustukset, elokuvan laatutuen ja alueellisten elokuvakeskusten toiminta-avustukset. Kun Suomen elokuvasäätiö tukee merkittäviä ja kansainvälisiä suomalaisia elokuvafestivaaleja, niin valtion elokuvataidetoimikunta keskittyy pienempiin ja paikallisiin elokuvatapahtumiin. Näin ollen tukea hakevat elokuvafestivaalit määritellään joko Suomen elokuvasäätiön tai Valtion elokuvataidetoimikunnan piiriin. (Valtion elokuvataidetoimikunta 2011.) Valtion elokuvataidetoimikunnan tuet keskittyvät laajemmalle alalle. Vuonna 2010 elokuvataidetoimikunta tuki yli kahtakymmentä suomalaista elokuvafestivaalia (Valtion elokuvataidetoimikunta 2010).

4.3 Alueelliset taidetoimikunnat sekä AVEK

Alueelliset taidetoimikunnat toimivat osana valtion taidehallintoa. Suomessa on 13 alueellista taidetoimikuntaa, jotka tukevat alueellista kulttuuri- ja taidetoimintaa. Taidetoimikunnat saavat rahoituksensa valtion veikkausvoittovaroista. Alueellisilta taidetoimikunnilta hakee tukea vuosittain noin 200 tapahtumaa, joista noin puolet saa tukea. Alueellisen taidetoimikunnan tuen alle on muodostunut ydinryhmä tuen saajia, jotka pysyvät vuosittain tuen piirissä. Yleensä tapahtumat poistuvat tuen piiristä, mikäli ne siirtyvät valtion taidetoimikunnan tuen piiriin (Rautiainen 2010, 22).

Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEK perustettiin vuonna 1987. Se toimii tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry:n yhteydessä. AVEK tukee tekijänoikeusvaroilla audiovisuaalista kulttuuria. Tekijänoikeusvarat koostuvat pääasiassa hyvitysmaksuista, joita peritään muun muassa DVD-levyistä ja digitaalisista videotallenteista. AVEK:n tukitoiminta koostuu kolmesta tukiryhmästä, joita ovat kulutus-, kehittäminen- ja kulttuurivienti, käsikirjoitus- ja tuotantotuet sekä festivaalien ja muun audiovisuaalisen kulttuurin tuki. (AVEK 2011.)

4.4 Muut säätiöt ja rahastot sekä omarahoitus

Suurten rahoituskanavien lisäksi Suomessa löytyy myös useita rahastoja ja säätiöitä, joista yhdistykset, yritykset ja yksityishenkilöt voivat anoa rahaa toiminnalleen. Näitä ovat muun muassa pohjoismaiset kulttuurirahastot, suurlähetystöt, kunnat, kaupungit, maakuntaliitot ja säätiöt.

Elokuvfestivaalien järjestävällä organisaatiolla saattaa olla myös omarahoitusta festivaalin järjestämiseksi. Tämä rahoitus voi olla henkilökohtaisia sijoituksia tai tuottoja edellisten vuosien elokuvafestivaaleista. (Piiparinen 2011.)

4.5 Pääsylipputulot

Elokuvfestivaaleilla on usein sekä maksullisia, että ilmaisia elokuvanäytöksiä. Suomessa löytyy myös elokuvafestivaaleja, jotka eivät rahasta pääsylipuista ollenkaan. Festivaaleilla voi olla myös lippupaketteja, jolloin yksittäisen lipun hinnasta saattaa tulla hieman edullisempi. Yleisesti festivaaleilla lipputulot saattavat kattaa jopa 40% tuloista, mutta elokuvafestivaaleilla tämä ei välttämättä pidä paikkaansa. (Kukkonen 2000, 21.)

4.6 Sponsorirahoitus ja oheistuotteet

Festivaalien tuloista yleisesti sponsorirahoituksella tuloja tulee noin 15% festivaalin budjetista (Kukkonen 2000, 21). Elokuvfestivaalit voivat saada sponsorirahoitusta muun muassa televisioyhtiöiltä, markkinointiyrityksiltä, ravintoloilta tai vaikkapa paikallisilta leipomoilta. Sponsorirahoitus ei välttämättä tarkoita suoraa elokuvafestivaalin rahoittamista. Sponsoreiden ja elokuvafestivaalien välillä tehdään myös vaihtokauppaa. Esimerkiksi elokuvafestivaali saa järjestää avajaisillallisen ravintolassa ja näin ollen

ravintola saa mainoksensa elokuvafestivaalin käsiohjelmaan. (Piiparinen, 2011.)

Elokuvafestivaali on parhaimmillaan brändi ja sen avulla voidaan myydä paljon muutakin kuin itse pääsylippuja elokuvafestivaalien elokuviin. Käsiohjelma on tärkeä työkalu festivaalilla vierailevalle asiakkaalle. Osalla festivaaleista käsiohjelma on ilmainen, mutta joillakin festivaaleilla ohjelman paisuessa käsiohjelmien kustannukset ovat kohonneet hyvinkin suuriksi ja käsiohjelmista on tullut maksullisia. Käsiohjelmien lisäksi festivaalit myyvät muun muassa T-paitoja, kasseja, mukeja, koruja ja kaulanauhoja. Suurimmilla elokuvafestivaaleilla oheistuotteissa on tehty uusia aluevaltauksia. Helsinki International Film Festival on tehnyt esimerkiksi yhteistyötä levittäjän ja televisiokanavan kanssa. Festivaalille valittuja elokuvia on myyty kaupoissa ja esitetty televisiossa käyttäen apuna festivaalin brändiä.

5 Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät

5.1 Tavoitteet

Elokuvafestivaalit Suomessa -tutkimuksen kohteena ovat suomalaiset elokuvafestivaalit, ja tutkimuksen tavoitteena on selvittää millaisia suomalaiset elokuvafestivaalit ovat rakenteeltaan niin henkilökunnan kuin ohjelmiston perusteella. Tutkimuksessa selvitetään myös rahoituksen rakennetta. Elokuvafestivaalien luokittelun helpottamiseksi tutkitaan myös yleisöön ja oheisohjelmaan liittyviä tietoja.

Tavoitteiden saavuttamiseksi suomalaisille elokuvafestivaaleille tehtiin kysely, jossa selvitettiin tietoja festivaalien organisaatiosta, rahoituksesta, ohjelmistosta sekä yleisöstä ja oheisohjelmasta. Tutkimuksen avulla selvitetään, millaisia suomalaiset elokuvafestivaalit ovat tänä päivänä. Tulosten selvittyä on mahdollista luokitella elokuvafestivaalit omiin

kokoluokkiinsa ja selvittää muun muassa, mikä vaikuttaa tukien saamiseen suomalaisella elokuvafestivaalilla. Luokittelussa käytetään apuna Chris Goren ajatusta elokuvien kierrosta maailman festivaaleilla. Tutkimuksessa luodaan mittarit, joiden avulla vastaajat luokitellaan.

5.2 Menetelmät

Tutkimuksen tutkimusmenetelmänä käytetään kvantitatiivista tutkimusta. Tutkimuksen aineisto kerättiin kyselyllä. Tutkimuksen kohteena on selkeästi määritelty joukko, suomalaisten elokuvafestivaalien järjestäjät, mikä on olennaista tapaustutkimukselle. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 186.)

Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmänä käytettiin kyselyä. Kysely jaoteltiin kuuteen osioon. Ensimmäisessä osiossa kartoitettiin festivaalin taustatietoja, joiden avulla on mahdollista luoda profiili festivaalin organisaatiomuodosta. Toisessa osiossa keskityttiin festivaalin henkilökunnan rakenteeseen, kolmannessa osiossa tarkasteltiin elokuvaohjelmistoa, neljännessä osiossa keskityttiin yleisöön, viidennessä osiossa kartoitettiin festivaalin rahoitusta sekä kuudennessa osiossa tarkastelun kohteena oli festivaalin oheisohjelma.

5.3 Kvantitatiivinen tutkimus

Kvantitatiivisen tutkimuksen analyysi perustuu siihen, että etsitään tilastollisia säännönmukaisuuksia siitä tavasta, jolla eri muuttujien arvot liittyvät toisiinsa. Tässä tapauksessa haluttiin vertailla suomalaisia elokuvafestivaaleja ja muun muassa niiden rahoitusta toisiinsa.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkimus antaa vajavaisen kuvan tutkimuskohteesta, tieto ei kata kaikkea aiheesta vaan se antaa valikoituneita kuvia eli teoreettisia abstraktioita aiheesta. Tutkimuksessa keskitytään keräämään tietoja jostakin tärkeäksi mielletystä asiasta. Erilaisia rakenteita ja

prosesseja mitataan vain osittain. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa täytyy muistaa, missä määrin tutkittavan ilmiön peruspiirteet ovat mitattavissa, tai missä määrin tutkittavasta ilmiöstä voidaan esittää mitattavia osia. Perusedellytys tutkimukselle on merkitysjärjestelmän riittävä ymmärtäminen, tutkijan on tunnettava kohteena oleva ilmiö ja käsitteistö sen ympärillä. Pelkkä tulosten saaminen ei riitä, vaan niitä täytyy myös ymmärtää, jotta asiasta pystyy tekemään oikean tulkinnan. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 1994, 20–21.) Ihmisillä on käsityksiä vaikkapa elokuvafestivaalien suuruuseroista, mutta kvantitatiivisen tutkimuksen avulla saadaan festivaaleista tilastollisesti merkittävämpi kuva. Kvantitatiivisella tutkimuksella voidaan kuvata tutkittavan ilmiön rakennetta, muun muassa minkälaisista osioista se koostuu ja millaisia yhteyksiä osioiden välillä on sekä minkälaisia muutoksia tutkittavassa ilmiössä tapahtuu. (Alkula ym. 1994, 21–22.)

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on aina tutkimusongelma. Hyvässä tutkimuksessa yhdistyvät tutkijan omakohtaiset kokemukset ja henkilökohtainen kiinnostus yleiseen tieteelliseen keskusteluun. Tutkimuksessa on kyse luovasta prosessista, joka vaatii ammattitaitoa. (Alkula ym. 1994, 27) Tässä tutkimuksessa tutkimusongelma on luoda suomalaisille elokuvafestivaaleille mittarit, joiden avulla tapahtumat voidaan luokitella.

Kvantitatiivisen tutkimuksen voi suorittaa myös toimeksiantona, tässä tapauksessa ulkopuolinen henkilö tai yhteisö kaipaa tutkimusta jostain aiheesta ja tutkija toteuttaa pyydetyn tutkimuksen. Tutkimuksen teettävä määrittelee aiheen ja tutkimuksen tavoitteet. Yleensä aiheet ovat suhteellisen rajattuja, vaikka tutkija voi varsin paljon vaikuttaa niiden muotoiluun. Ulkopuolelta saadussa aiheessa ja tutkimuksen työstämisessä ilmenee myös pulma: yleensä tutkimuksen teettäjällä on etukäteen mielessä tulokset, joille hän haluaa tieteellistä vahvistusta. (Alkula ym. 1994, 33.) Tässä tutkimuksessa kyse oli Joensuun Popmuusikot ry:n toimeksiannosta. Toimeksiantaja oli vahvasti mukana suunnittelemassa kyselyn sisältöä ja kysely muokattiin toimeksiantajalle mieleiseksi.

5.4 Kysely aineistonkeruumenetelmänä

Kysely on perusmenetelmä kerätä aineistoa. Se on erinomainen tapa kerätä aineistoa tutkimusta varten. Kyselylomaketta tehdessä on oltava huolellinen, kysymysten ja vastausohjeiden tulee olla yksiselitteisiä, ytimekkäitä ja niiden tulee edetä loogisesti. Tulokset vääristyvät, jollei vastaaja ymmärrä kysymyksiä niin kuin tutkija on ymmärtänyt. Siksi hyvin ja huolella tehdyt kysymykset ovat tutkimuksen onnistumisen perusta. (Valli 2001, 28–30.)

Elokuvafestivaalien järjestäjille tehty kysely oli survey-menetelmän mukainen. Siinä aineisto kerätään standardoidusti. Tällä tarkoitetaan sitä, että kaikilta vastaajilta kysytään tiettyjä asioita, kuten kotilääniä täsmälleen samalla tavalla. (Hirsjärvi ym. 2009, 191-193.) Standardoitu kysely parantaa tutkimuksen luotettavuutta, sillä lomakkeen kautta ei voi tulla erilaisia vivahteita sanamuodoissa eikä äänenpainoissa kuten haastattelussa voi käydä (Valli 2001, 31). Tässä tutkimuksessa kuitenkin kysymysten muotoilu sekä vastaajien määrä heikensi vastausten uskottavuutta. Kysyttäessä muun muassa rahoituksesta prosenttiosuudet olivat suuria marginaaleja, ja näin ollen vastauksia käsiteltäessä ne eivät anna täysin realistista kuvaa festivaalin rahoituksesta. Vastaajamäärän ollessa pieni, prosenttiosuudet vaihtelivat kaikissa vastauksissa melko radikaalisti. Yhden festivaalin vastaus teki lähes kuuden prosentin osuuden kokonaisuudesta, joten elokuvafestivaaleja oli melko hankala vertailla prosentuaalisesti.

7 Kysely

7.1 Kyselystä

Suomalaisille elokuvafestivaaleille tehtiin vuonna 2011 kysely, joka käsitteli elokuvafestivaalivuotta 2010. Kysely oli avoinna 31.5.2011–30.9.2011. Kysely

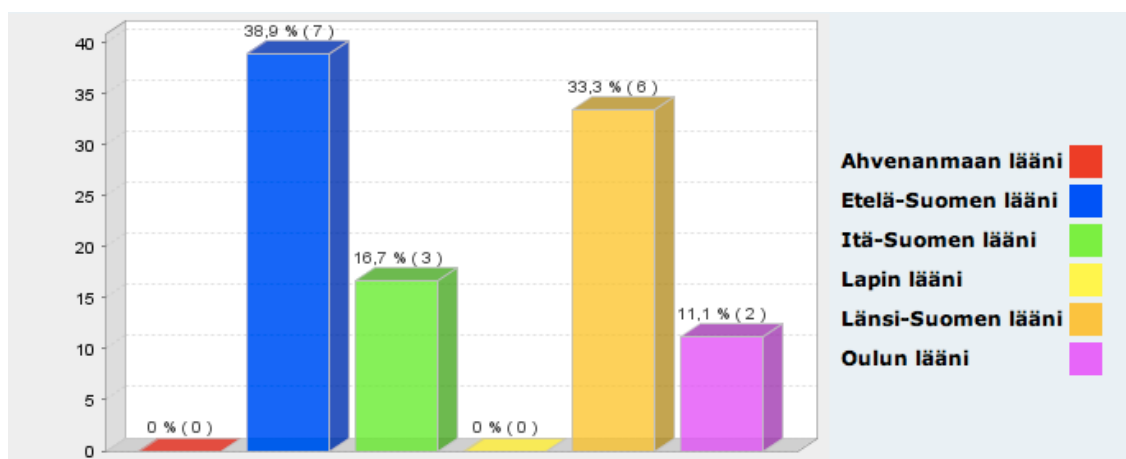
tehtiin Internet-sivulle, sillä Internet-kyselyssä ei tarvinnut kerätä kyselylomakkeita ihmisiltä ympäri Suomea ja jokainen vastaaja pystyi vastaamaan valitsemanaan aikana. Lisäksi vastaukset saatiin heti talteen. Internetissä tehdyllä kyselyllä haluttiin myös kunnioittaa opinnäytetyön toimeksiantajan Joensuun Popmuusikot ry:n ympäristöystävällisiä arvoja. Kysely lähetettiin 39 suomalaiselle elokuvafestivaalille. Kyselyyn vastasi yhteensä 18 suomalaista elokuvafestivaalia.

Kysely jakautui kuuteen osioon: festivaalin perustietoihin, festivaalin henkilökuntaan, elokuvaohjelmistoon, festivaaliyleisöön, rahoitukseen sekä oheisohjelmaan. Kysymykset jaettiin kuuteen osaan, jotta vastaaja pystyi etenemään loogisesti aihepiirien mukana. Kyselyssä oli yhteensä 41 kysymystä, joista suurin osa oli strukturoituja kysymyksiä, osa näistä myös strukturoidun kysymyksen ja avoimen kysymyksen välimuotoja, joilla haluttiin tarkentaa jotain vastausvaihtoehtoa valmiin vastausvaihtoehdon jälkeen esitettävällä kysymyksellä. Osa kysymyksistä oli numeraalisia kysymyksiä. Näissä kysymyksissä vastaaja sai kirjoittaa luvun avoimeen laatikkoon. Kyselyssä esiintyi myös muutamia väittämäkysymyksiä sekä kysymyksiä, joissa vastaajan täytyi valita parhaiten festivaalia kuvaava vaihtoehto.

7.2 Perustiedot

Perustiedoilla kartoitettiin festivaalin nimeä, yhteystietoja, kotilääniä, organisaatiomuotoa, organisaation nimeä, perustamisvuotta, genreä, kestoä sekä ajankohtaa. Nimi- ja yhteystietokohtaan sai vastata oman tahdon mukaan, kuitenkin jokainen kyselyyn nimen ja yhteystiedon jättänyt festivaali sai yhteenvedon kyselystä itselleen. Kyselyyn vastanneista vain yksi vastasi nimettömänä eikä ilmoittanut yhteistietojaan.

Taulukko 1. Elokuva festivaalit lääneittäin

Festivaaleja järjestettiin odotetusti eniten etelässä. 38,9 % vastanneista festivaaleista järjestettiin Etelä-Suomen läänissä ja 33,3 % Länsi-Suomen läänissä. Vastanneista festivaaleista idästä tuli 16,7 % kun taas Oulun läänistä 11,1 %. Ahvenanmaan sekä Lapin läänistä ei vastauksia tullut yhtään. (Taulukko 1) Kaikki vastanneista kertoivat järjestävän organisaation olevan yhdistys. Suurimmalla osalla (14 kpl) elokuvafestivaaleista oli lisäksi jokin toinen järjestävä organisaatio taustalla.

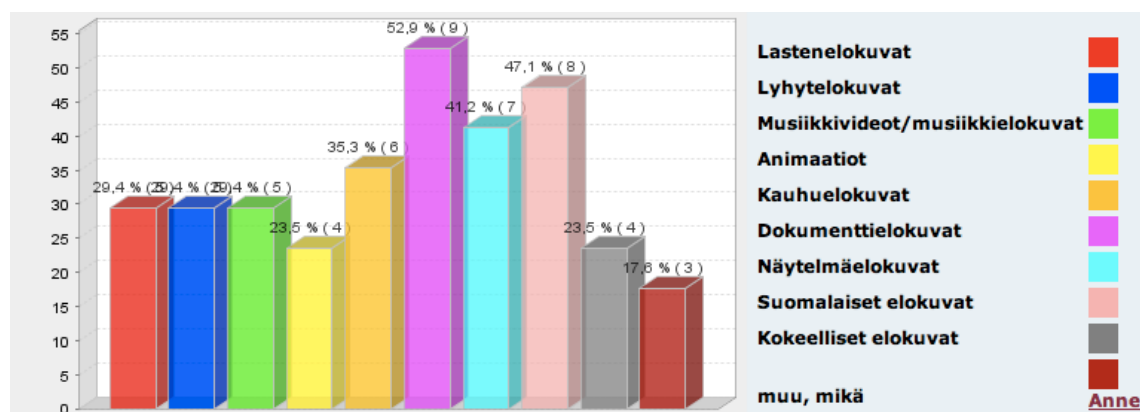
Läänijako osoittaa, että valtaosa vastanneista suomalaisista elokuvafestivaaleista järjestetään Etelä- ja Länsi-Suomessa, suurten asutuskeskusten tuntumassa. Festivaaleja järjestetään siis siellä, missä ihmisiä asuu eniten. Festivaalien organisaatiomuoto kertoo siitä, että elokuvafestivaalit kuuluvat pikemminkin taloudellista voittoa tavoittelemattomaan kulttuuriarvoihin perustuvaan toimintaan kuin liiketoimintaan.

Elokuvafestivaalien perustamisvuodet jakoutuivat melko tasaisesti 1980-2000-luvuille. Kuitenkin 2000-luvulla innostus elokuvafestivaalien perustamiseen oli vahvin: silloin perustettiin seitsemän uutta elokuvafestivaalia. Vanhin festivaali perustettiin vuonna 1970, kun taas uusin vasta vuonna 2010. Festivaalin ikä on tärkeä mittari festivaalin merkitystä arvioitaessa. Yleisesti voi sanoa, että pitkään ikään ehtineet festivaalit ovat saavuttaneet arvostusta elokuvantekijöiden, yleisön ja julkisten toimielinten

joukossa. Viimeisestä kertoo myös se, että elokuvasäätiön tukea vuonna 2010 nauttivista festivaaleista yhtä lukuun ottamatta kaikki on perustettu ennen vuotta 1993. Ikä on vaikuttava mittari festivaalien taulukoinnissa.

Elokuvfestivaaleilta kysyttiin myös, mitä genreä ne edustavat. Vastaajat pystyivät valitsemaan useampia vaihtoehtoja. Vastaukset jakautuivat melko tasaisesti kaikkien genrejen kesken. Dokumentti-, näytelmä- ja suomalaiset elokuvat erottuivat kuitenkin vahvimmin joukosta. Vaihtoehtona oli myös antaa oma vastaus. Avoimista vastauksista selvisi myös muita genrejä, kuten mykkäelokuvat, science fiction, fantasia, toiminta, naiselokuvat, luontoelokuvat, antropologiset elokuvat sekä humanitaariset elokuvat. (Taulukko 2.) Huomioitavaa elokuvafestivaalien genreissä oli se, että lukuun ottamatta yhtä elokuvafestivaalia, kaikki 2000-luvulla perustetut elokuvafestivaalit olivat jonkin genrein elokuvafestivaaleja, kuten kauhu, dokumentti tai musiikki.

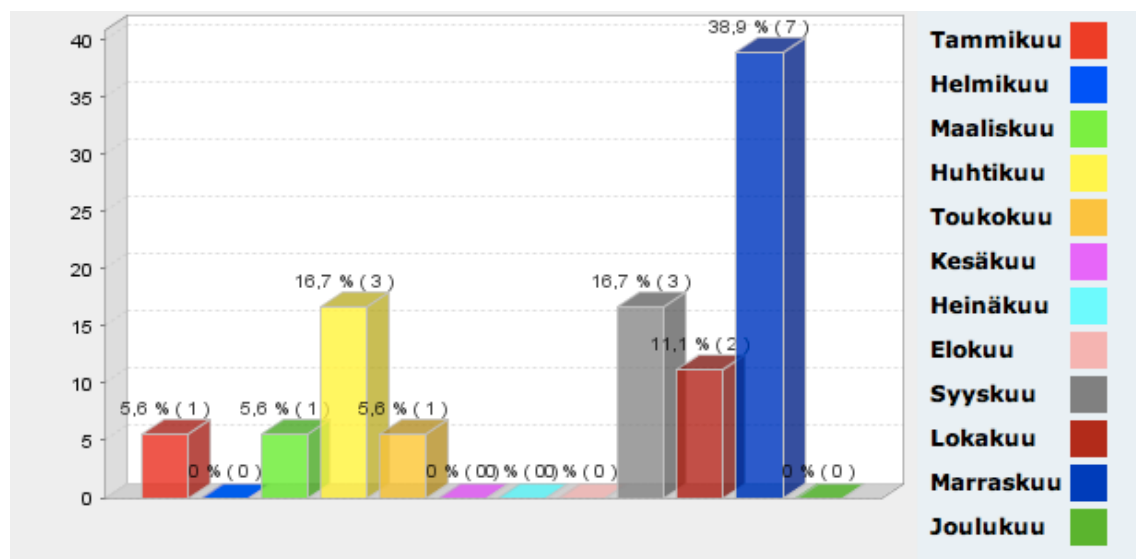
Taulukko 2. Elokuvien genret

Lähes puolet (44,4 %) elokuvafestivaaleista kestivät 4–6 päivää. Alle 4 päivää kestäviä elokuvafestivaaleja oli ainoastaan 16,7 %. Viikon tai pitempään kestäviä festivaaleja oli 27,8 %. Tämän lisäksi yksi elokuvafestivaaleista ilmoitti festivaalin kestävän 3–4 päivää ja toinen ilmoitti elokuvafestivaalin jakautuvan kevään kolmeen ja syksyn viiteen päivään. Keskimäärin festivaalit kestävät useamman päivän ja yleisimmäksi vastaukseksi nousi 4–6 päivää.

Selkeästi yli puolet (66,7 %) elokuvafestivaaleista järjestettiin syksyllä, syyskuun ja marraskuun välillä. Yksi vastanneista kertoi festivaalin alkavan tammikuussa, yksi maaliskuussa, yksi toukokuussa. Kolme elokuvafestivaaleista kertoi festivaalin alkavan huhtikuussa. (Taulukko 3.) Ulkomaalaisten elokuvafestivaalien vaikutuksen huomaa varsinkin näytelmäelokuvien osalta. Tavallisesti näytelmäelokuvafestivaalit kuten Rakkautta & Anarkiaa sekä Espoo Ciné järjestetään syksyllä, todennäköisesti elokuvien kansainvälisestä kierrosta johtuen.

Taulukko 3. Kuukausi jolloin festivaali alkaa

7.3 Henkilökunta

Henkilökuntaosiossa selvitettiin, kuinka paljon elokuvafestivaaleilla ja niitä järjestävällä organisaatiolla on työntekijöitä. Kyselyllä haluttiin kartoittaa, ovatko työntekijät kokoaikaisia vai määräaikaisia sekä ovatko kokoaikaiset työntekijät töissä elokuvafestivaalilla vai järjestävällä organisaatiolla. Myös harjoittelijoiden ja talkoolaisten määrää kysyttiin.

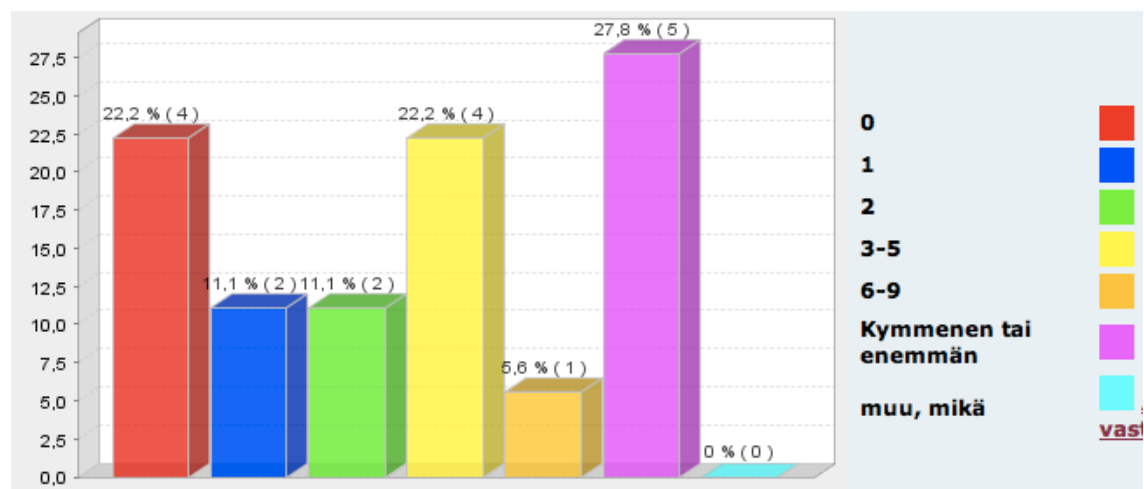
Vastaajista 66,7 % ilmoitti, että elokuvafestivaali ei työllistä yhtään ihmistä ympärivuotisesti. Vastaajista 16,7 % ilmoitti elokuvafestivaalin työllistävän

yhden henkilön ympärivuotisesti. Yksi elokuvafestivaali työllisti kaksi, yksi kolme ja yksi neljä ihmistä ympärivuotisesti.

Elokuvafestivaalien järjestävistä organisaatioista 41,2 % ei työllistä yhtään ihmistä ympärivuotisesti. Järjestävistä organisaatioista 23,5 % työllisti yhden ihmisen ympärivuotisesti. Kaksi elokuvafestivaaleja järjestävää organisaatiota työllisti kaksi ihmistä ja kolme työllisti kolmesta viiteen ihmistä. Ainoastaan yksi järjestävä organisaatio työllisti kuudesta yhdeksään ihmistä.

Vastaajista 27,8 % ilmoitti elokuvafestivaalilla olevan kymmenen tai enemmän määräaikaista työntekijää. Vastaajista 22,2 prosentilla ei ollut määräaikaista työntekijöitä ollenkaan. Kolmesta viiteen määräaikaaisesti työllistettyä työntekijää oli 22,2 prosentilla elokuvafestivaaleista. Kaksi elokuvafestivaalia työllisti yhden määräaikaisten työntekijän ja kaksi työllisti kaksi määräaikaista työntekijää. Yksi elokuvafestivaali työllisti kuudesta yhdeksään määräaikaista työntekijää. (Taulukko 4.)

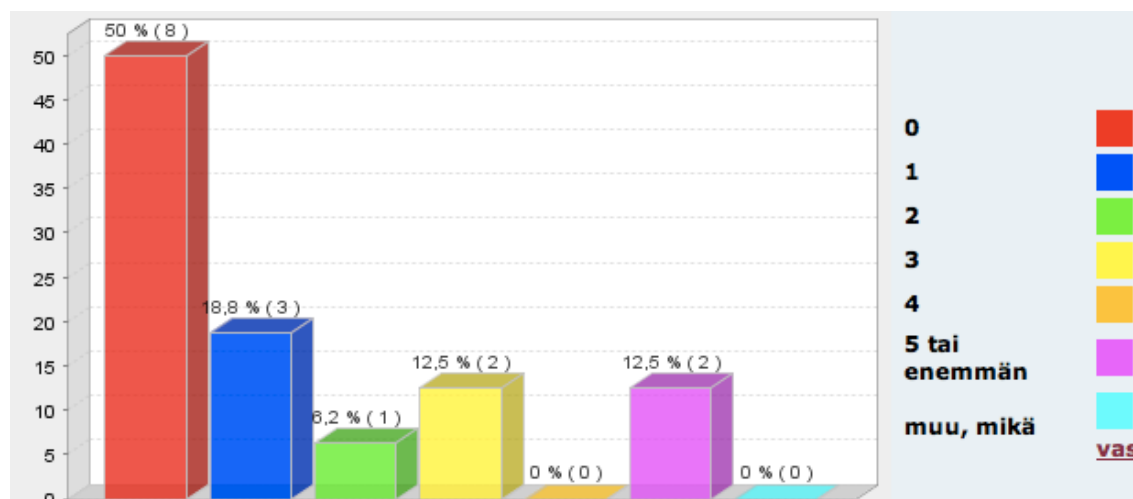
Taulukko 4. Määräaikaisten työntekijöiden määrä

Elokuvafestivaaleilla työskenteli talkoolaisia minimissään yksi henkilö, parhaimmillaan elokuvafestivaalilla työskenteli yli 100 talkoolaista. Yleisin vastaus talkoolaisten määrään oli noin 20 talkoolaista. Noin sata talkoolaista työllistävää elokuvafestivaaleja oli kolme.

Puolet elokuvafestivaaleista ei työllistänyt harjoittelijoita ollenkaan. Kaksi elokuvafestivaalia työllisti viisi tai useamman harjoittelijan. Kolme elokuvafestivaaleista työllisti yhden harjoittelijan. Yksi elokuvafestivaali työllisti kaksi harjoittelijaa. (Taulukko 5.)

Taulukko 5. Harjoittelijoiden määrä

Vastanneista elokuvafestivaaleista keskimääräinen suomalainen elokuvafestivaali ei työllistä yhtään henkilöä ympärivuotisesti. Harjoittelijoiden, määräaikaisten ja vapaaehtoisten käyttö kertoo siitä, että festivaalien liikevaihto ei riitä maksamaan palkkaa kaikille työntekijöille. Palkattujen työntekijöiden määrä on tärkeä mittari festivaalien luokittelussa.

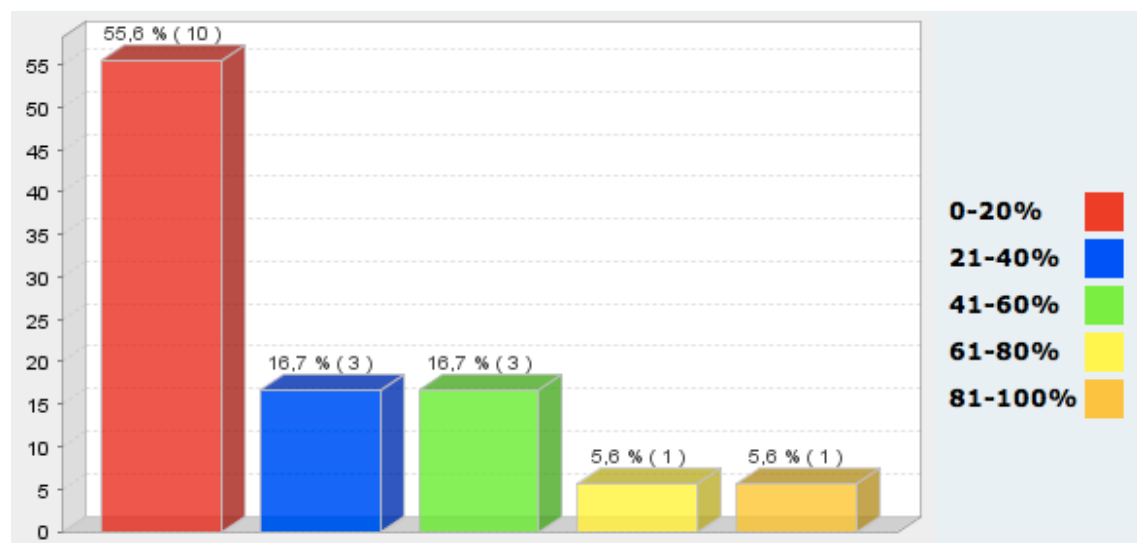
7.4 Elokuvaohjelmisto

Kyselyn kolmannessa osiossa kysyttiin festivaalien elokuvaohjelmistosta. Osiolla haluttiin selvittää, kuinka paljon elokuvia festivaaleilla näytetään ja kuinka suuri osa niistä on suomalaisia. Osiossa kysyttiin myös mahdollisista kilpailusarjoista.

Elokuvafestivaaleilla esitettiin parhaimmillaan 500 ja vähintään neljä elokuvaa. Elokuvafestivaaleista reilusti yli puolet (13 kpl) näytti alle 50 elokuvaa. Elokuvafestivaaleista viisi näytti yli sata elokuvaa ja kolme yli 200 elokuvaa.

Seitsemän elokuvafestivaalia jäi alle kahteenkymmeneen elokuvaan. Tulosten valossa näyttää siltä, että tyypillinen suomalainen elokuvafestivaali esittää noin 40 elokuvaa. Yli sata elokuvaa esittävät festivaalit olivat joko merkittävän pitkiä tai niillä esitettiin lyhytelokuvia, joka vaikuttaa tulokseen huomattavasti sillä samassa ajassa on mahdollista esittää suuri määrä elokuvia. Esitettävien elokuvien määrä kertoo festivaalin laajuudesta ja on hyvä mittari luokitellessa tapahtumia.

Taulukko 6. Suomalaisen elokuvien määrä ohjelmistossa

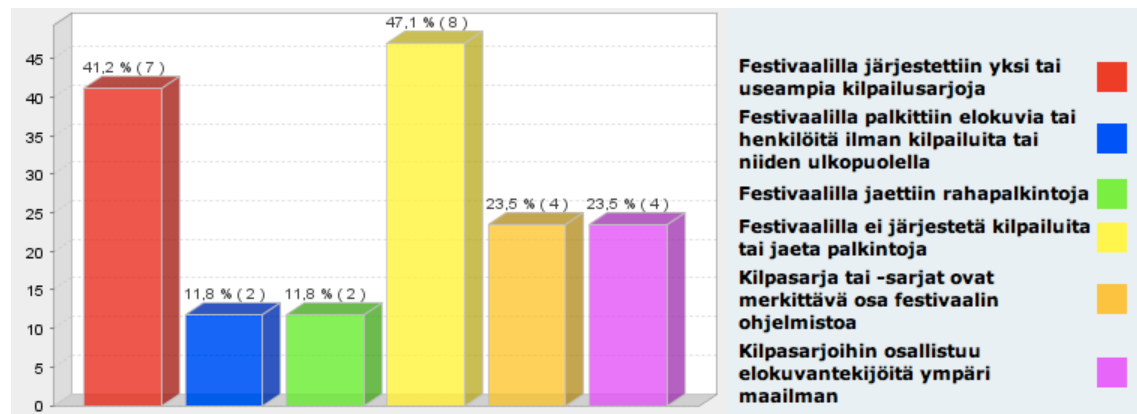

Elokuvafestivaaleista 50 % vastasi suomalaisten elokuvien olevan ainoastaan 0–20 % koko elokuvaohjelmistostaan. Ainoastaan yksi elokuvafestivaali vastasi suomalaisten elokuvien kattavan 81–100 % ohjelmistostaan. Kolme vastaajista vastasi suomalaisten elokuvien kattavan 21–40 % ja kolme 41–60 %. Yksi vastaajista kertoi suomalaisten elokuvien yltävän 61–80 %:iin ohjelmistossa. (Taulukko 6.)

Näytöksiä elokuvafestivaaleilla järjestettiin 4–400. Ainoastaan kolme elokuvafestivaalia ylsi sataan näytökseen tai sen yli. Vastaajista suurin osa (13 kpl) vastasi näytöksiä olevan alle 50 kappaletta. Yksi elokuvafestivaali jäi näiden kahden jakauman väliin. Festivaaleilla näytösten määrä poikkeaa osittain merkittävästi esitettävien elokuvien määrään. Lyhytelokuvat nousevatkin tässä merkittäväksi osaksi, elokuvafestivaalit esittävät useita

lyhytelokuvia samassa näytöksessä, joten näytösten määrä voi toimia parempana mittarina, kuin esitettävien elokuvien määrä, verrattaessa elokuvafestivaalien kokoja toisiinsa.

Taulukko 7. Väittämät kilpailusarjoista

Elokuvafestivaaleille esitettiin kyselyssä väittämiä. Lähes puolet (41,2 %) elokuvafestivaaleista yhtyi väittämään ”festivaalilla järjestetään yksi tai useampia kilpailusarjoja”. Myös väittämään ”festivaalilla ei järjestetä kilpailuita tai jaeta palkintoja” vastasi lähes puolet (47,1 %). Elokuvafestivaaleista 23,5 prosentilla kilpailusarja tai -sarjat osoittautuivat merkittäväksi osaksi festivaalia ja niin ikään 23,5 prosentilla elokuvafestivaaleista oli osallistujia kilpailusarjoihin ympäri maailmaa. Ainoastaan kaksi elokuvafestivaalia yhtyi väittämiin ”festivaalilla palkittiin elokuvia tai henkilöitä ilman kilpailuita tai niiden ulkopuolella” sekä ”festivaalilla jaettiin rahapalkintoja”. (Taulukko 7.) Kilpailusarjat tuovat näkyvyyttä ja kansainvälistä huomiota ja näin ollen ne kohottavat tapahtuman symbolista arvoa.

7.5 Yleisö

Osiossa Yleisö kartoitettiin festivaalien asiakasmääriä. Siinä selvitettiin myös minkä hintaisia elokuvaliput festivaaleilla olivat ja kuinka suuria

yleisökapasiteetteja esityssaleissa oli. Kyselyssä selvitettiin myös, oliko elokuvafestivaalilla muun muassa lippupaketteja tai ilmaisnäytöksiä.

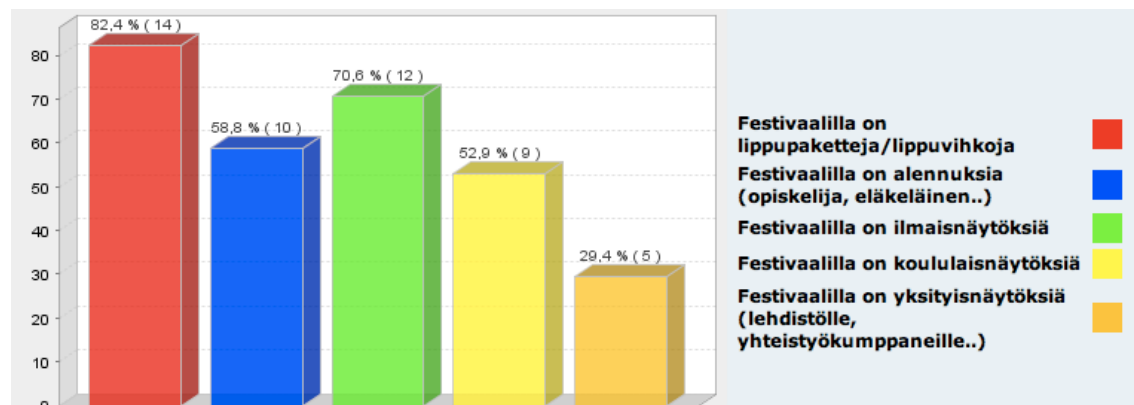
Vastanneilla elokuvafestivaaleilla suurin myyty lippumäärä oli 40 951 kpl ja pienin 70 kpl. Vastanneista elokuvafestivaaleista tuhansiin myytyihin lippuihin ylsi kymmenen elokuvafestivaalia, joista yli kymmeneentuhanteen myytyyn lippuun ylsi kolme elokuvafestivaalia. Kokonaiskävijämäärissä elokuvafestivaaleilla suurin oli 48 157 henkilöä ja pienin 80 henkilöä. Vastanneista elokuvafestivaaleista yli tuhannen kävijämäärään ylsi 15 elokuvafestivaalia, joista yli 10 000 kävijämäärään ylsi neljä elokuvafestivaalia. Myytyjen lippujen ja kävijämäärien erot vaihtelivat kymmenistä kävijöistä useisiin tuhansiin riippuen elokuvafestivaalin koosta. Osa elokuvafestivaaleista järjestää koululaisnäytöksiä tai ilmaisnäytöksiä, joten myydyt lippumäärät eivät kerro todellista kävijämäärää. Kuitenkin maksavat asiakkaat ovat tärkeämpi mittari, sillä esimerkiksi elokuvasäätiön tukiperusteina toimivat lunastetut liput.

Keskimääräiseksi yksittäiseksi elokuvalipun hinnaksi vastanneilla elokuvafestivaaleilla muodostui neljästä kahdeksaan euroa. Vastanneista kolmella oli yksi kiinteä lipun hinta. Elokuvafestivaaleilla oli käytössä jäsen-, opiskelija-, eläkeläis-, työttömyys- ja sarjalippuetuja. Lähes puolella (8 kpl) vastanneista elokuvafestivaaleista oli yksi tai kaksi esityspaikkaa. Elokuvafestivaaleista kuudella oli 3–5 esityspaikkaa. Kahdella elokuvafestivaalilla oli kuusi esityspaikkaa ja yhdellä seitsemän. Yhdellä elokuvafestivaalilla oli jopa 13 esityspaikkaa.

Elokuvafestivaaleilla käytettävien näytössalien kapasiteetti vaihteli suurimmasta 1200 paikasta pienimpään 20 paikkaan. Elokuvafestivaaleilta kysyttiin sekä suurimman että pienimmän salin penkkimäärää. Suurin osa elokuvafestivaaleista, joilla oli vain yksi esityspaikka käytössä olivat vastannut ainoastaan suurimman salin penkkimäärän. Suurimman salin osalta vastaukset vaihtelivat 124 paikan ja 1200 paikan välillä melko suuresti. 200–250 paikan saleja oli kuusi, kun taas yli 500 paikan ylittäviä saleja oli

seitsemän. Niitä festivaaleja, joiden suurimmat salit olivat alle 200 paikkaa, oli kolme kappaletta. Pienimpien salien penkkimäärä vaihteli taas 20 ja 244 paikan välillä. Kahdeksan pienemmän salin penkkimäärä jäi alle sadan, ja viisi ylsi sadan yli. Kysymykseen pienimmän salin penkkimäärästä vastasi 13 elokuvafestivaalia ja kysymykseen suurimman salin penkkimäärästä vastasi 17 elokuvafestivaalia.

Taulukko 8. Väittämät lippupaketeista, alennuksista, jne.

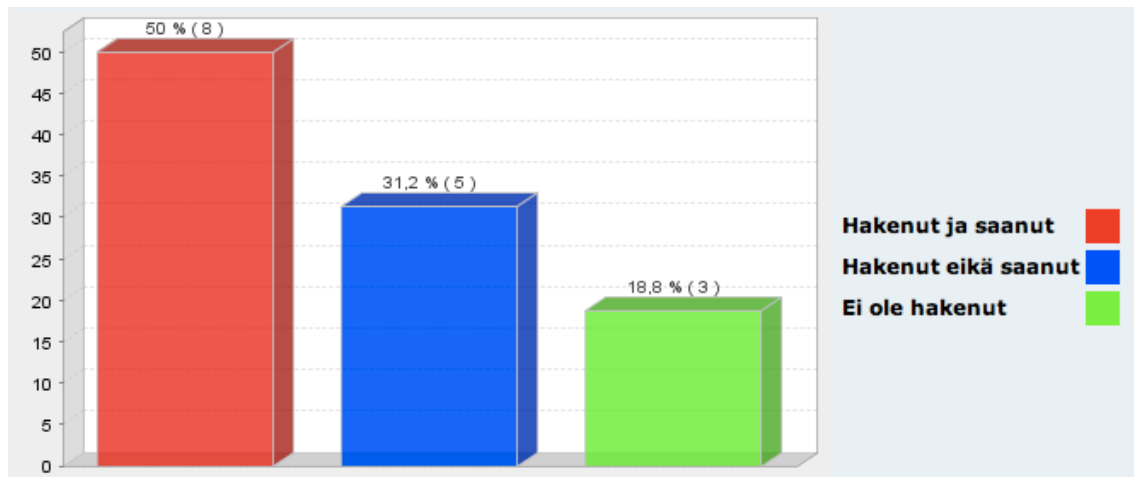

Elokuvafestivaaleista suurimmalla osalla (82,4 %) oli käytössä lippupaketteja. Noin puolet (52,9 %) järjesti koululaisnäytöksiä ja ilmaisnäytöksiä esitti 70,6 % elokuvafestivaaleista. Yli puolella (58,8 %) elokuvafestivaaleista oli käytössä alennuksia muun muassa opiskelijoille, eläkeläisille ja varusmiehille. Kolmanneksella (29,4 %) elokuvafestivaaleista oli järjestetty yksityisnäytöksiä. (Taulukko 8.)

7.6 Rahoitus

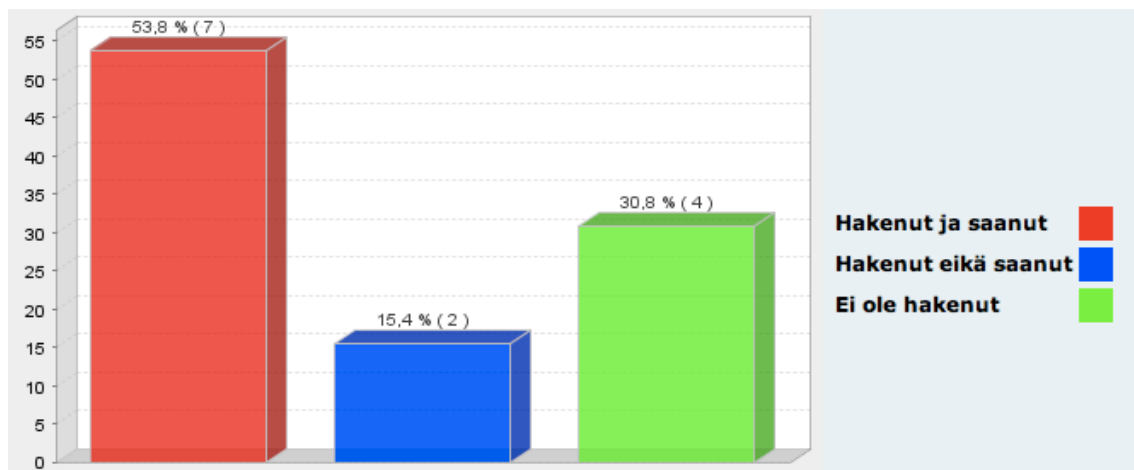
Rahoitus-osiossa festivaaleilta kysyttiin laajasti mistä elokuvafestivaalit ovat hakenet tukea. Osiossa tiedusteltiin myös kokemuksia festivaalien toteuttamasta hanketyöstä. Osiossa kartoitettiin myös festivaalien prosentuaalisia tuloja ja menoja. Elokuvafestivaaleilta kysyttiin myös markkinoinnista ja näkyvyydestä. Kyselyyn vastanneista elokuvafestivaaleista kaikki eivät vastanneet kysymykseen ”mistä seuraavista tahoista festivaali on hakenut rahoitusta vuonna 2010”.

Taulukko 9. Suomen elokuvasäätiön tuki

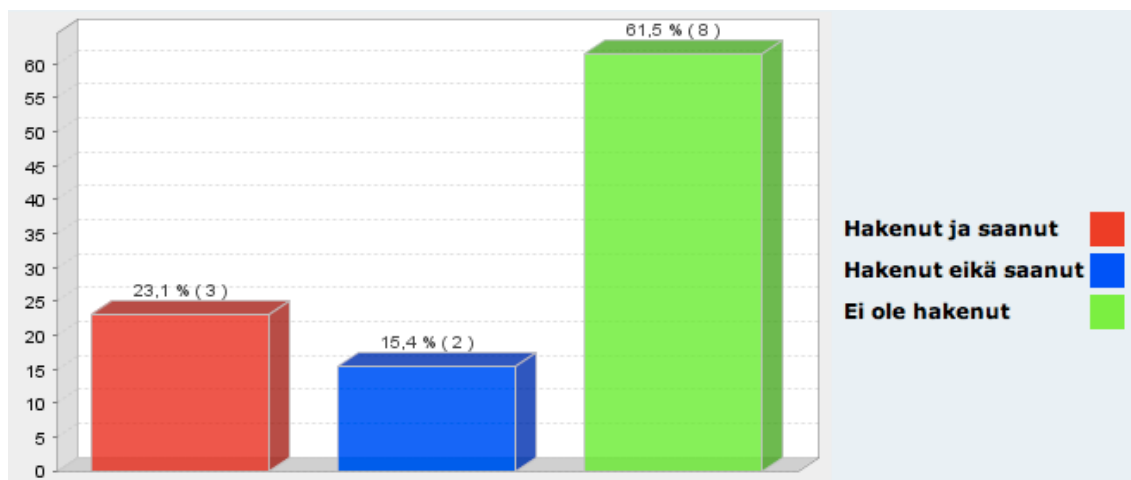
Elokuvfestivaaleista 16 vastasi Suomen elokuvasäätiötä käsittelevään kysymykseen. Näistä kuudestatoista puolet ovat hakeneet ja saaneet rahaa Suomen elokuvasäätiöltä. Vastanneista 31,2 % oli hakenut tukea mutta ei ollut sitä saanut ja 18,8 % ei ollut hakenut tukea ollenkaan. (Taulukko 9.) Suomen elokuvasäätiö on merkittävin festivaalien tukielin, joten sen myöntämä tuki on tärkeä mittari festivaalien luokittelussa.

Taulukko 10. Valtion elokuvataidetoimikunnan tuki

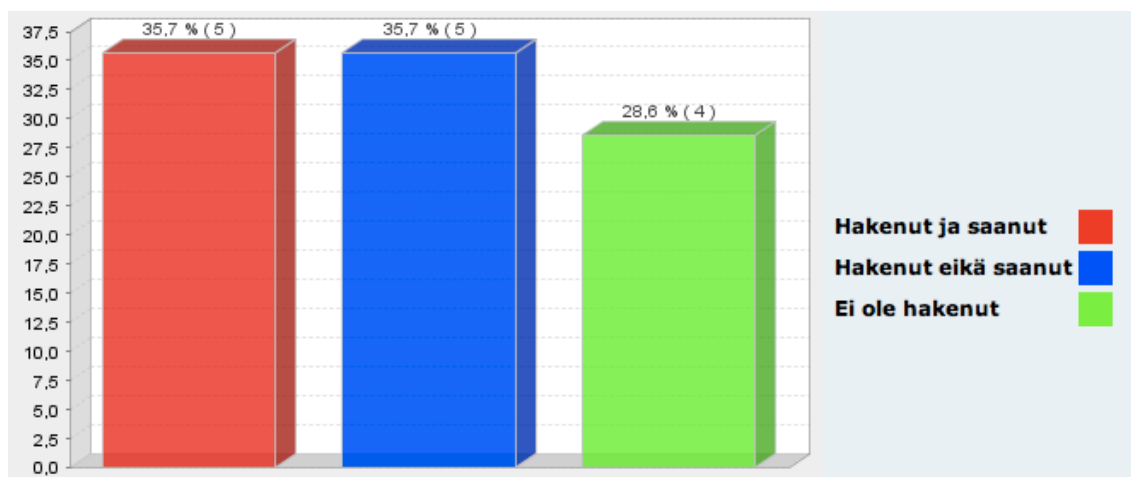
Valtion elokuvataidetoimikuntaa käsittelevään kysymykseen vastasi 13 elokuvafestivaalia. Näistä 53,8 % oli hakenut ja saanut tukea valtion elokuvataidetoimikunnalta. Vastanneista 15,4 % oli hakenut tukea, mutta ei ollut sitä saanut ja 30,8% ei ollut hakenut tukea ollenkaan. (Taulukko 10.)

Taulukko 11. Esittävän taiteen edistämiskeskuksen tuki

Esittävän taiteen edistämiskeskusta (ESEK) käsittelevään kysymykseen vastasi 13 elokuvafestivaalia. Näistä 23,1 % oli hakenut ja saanut tukea ESEK:ltä. Vastanneista 15,4 % oli hakenut tukea mutta ei ollut sitä saanut ja 61,5 % ei ollut hakenut tukea ollenkaan. (Taulukko 11.)

Taulukko 12. Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskuksen tuki

Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskusta (AVEK) käsittelevään kysymykseen vastasi 14 elokuvafestivaalia. Näistä 35,7 % oli hakenut ja saanut tukea AVEK:lta. Vastanneista 35,7 % oli hakenut tukea mutta ei ollut sitä saanut ja 28,6 % ei ollut hakenut tukea ollenkaan. (Taulukko 12.)

Suurlähetystä käsittelevään kysymykseen vastasi 14 elokuvafestivaalia. Kaikki jotka olivat hakeneet tukea (35,7 %) suurlähetystöiltä olivat saaneet sitä. Vastanneista 64,3% ei ollut hakenut suurlähetystöiltä tukea ollenkaan. Tuen hakeminen elokuva-alan ulkopuoliselta taholta kertoo tapahtuman organisaation kehittyneisyydestä ja toimii näin mittarina festivaalien luokittelussa.

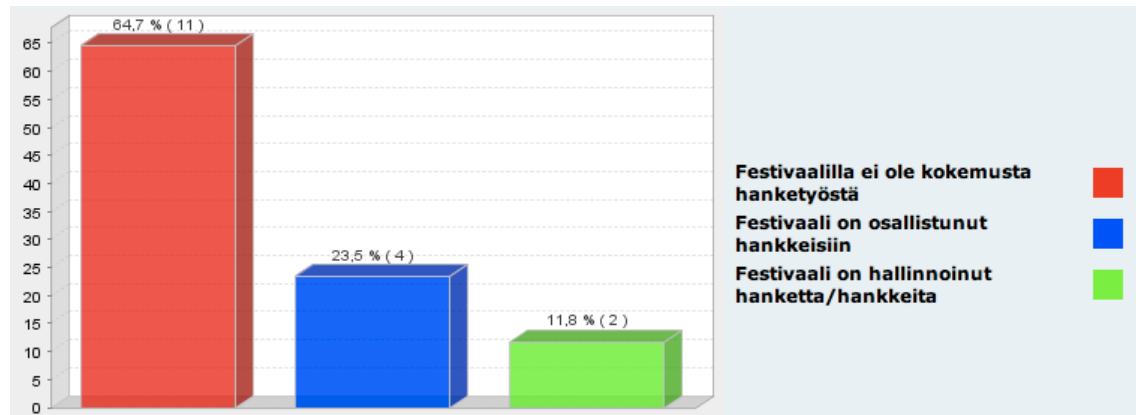
Pohjoismaista kulttuurirahastoa käsittelevään kysymykseen vastanneista (14 kpl) yksi oli hakenut ja saanut tukea ja yksi oli hakenut eikä saanut tukea. EU:n Mediaohjelmaa käsittelevään kysymykseen vastanneista (14 kpl) kolme oli hakenut ja saanut tukea ja yksi oli hakenut eikä saanut tukea. Opetusministeriöltä oli hakenut tukea viisi elokuvafestivaalia, joista kolme oli saanut tukea. Opetusministeriö ja Pohjoismainen kulttuurirahasto vaativat tukemiltaan tapahtumilta tiettyä ammattimaisuuden tasoa, joten tuen myöntäminen toimii luotettavana mittarina tapahtumien luokittelussa.

Suomen kulttuurirahaston keskusrahastolta haki tukea 13 elokuvafestivaalia, joista neljä oli saanut tukea. Yksi elokuvafestivaali oli hakenut tukea sekä Georg Malmstén- että Greta ja William Lehtisen säätiöiltä, mutta ei ollut sitä kummastakaan saanut. Jenny ja Antti Wihurin säätiöltä haki tukea kuusi elokuvafestivaalia, joista kaksi sai tukea. Sekä Paulon että Samuel Huberin säätiö eivät myöntäneet ollenkaan tukea elokuvafestivaaleille vuonna 2010. Mikään elokuvafestivaaleista ei ollutkaan hakenut tukea Paulon säätiöltä ja ainoastaan yksi elokuvafestivaali haki tukea Samuel Huberin säätiöltä.

Kordelinin säätiöltä oli hakenut tukea kuusi elokuvafestivaalia ja kaksi oli niistä saanut tukea. Kansan sivistysrahastolta haki tukea kaksi elokuvafestivaalia eikä kummallekaan sitä myönnetty. Alueellisilta taidetoimikunnilta oli hakenut tukea kahdeksan elokuvafestivaalia ja puolet (50 %) näistä oli tukea saanut. Kymmenen elokuvafestivaalia oli hakenut rahoitusta kunnalta ja/tai kaupungilta ja kaikki olivat saaneet rahoitusta. Ainostaan kaksi elokuvafestivaalia oli hakenut tukea maakuntaliitolta ja molemmille hakijoille

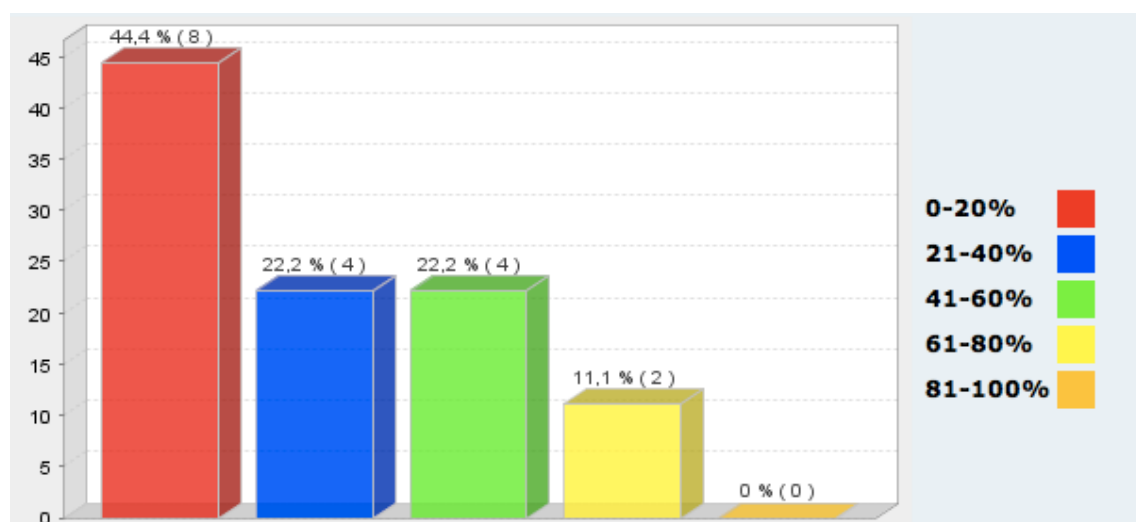
oli sitä myönnetty. Maakuntaliitto vaatii tarkkaa kirjanpitoa elokuvafestivaaleilta, ja näin ollen tukea saaneet ovat ammattitaitoista väkeä.

Taulukko 13. Hanketyö

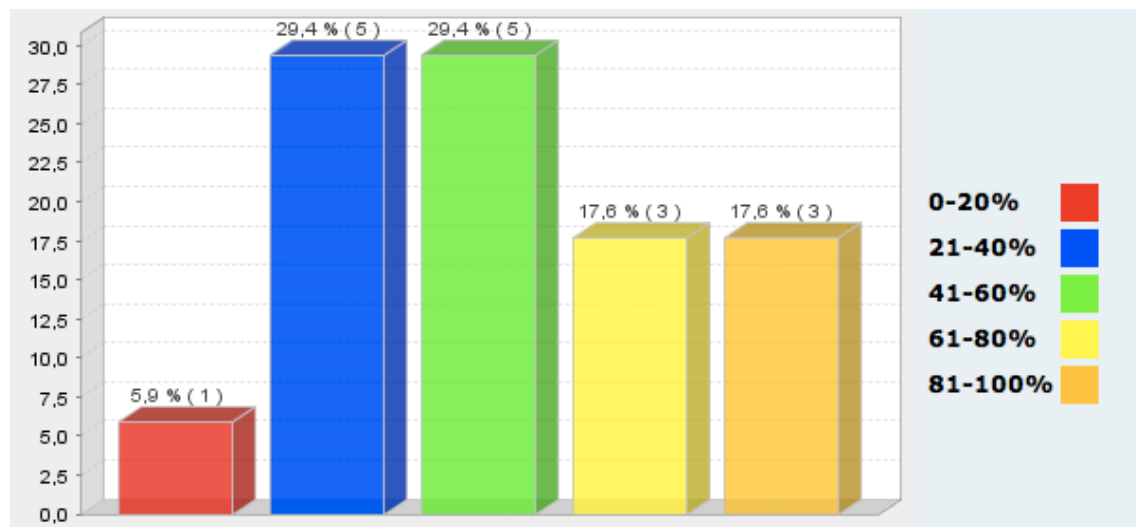
Elokuvafestivaaleista 64,7 prosentilla ei ollut kokemusta hanketyöstä. Neljä elokuvafestivaalia oli osallistunut hankkeisiin ja vain kaksi oli hallinnoinut hanketta tai hankkeita. (Taulukko 13.) Hanketyö ei yleensä onnistu pieneltä ja kokemattomalta organisaatiolta. Hankerahoitusta ei myöskään myönnetä yksittäisiin tapahtumiin, joten voi sanoa, että hankkeita hallinnoineet festivaalit toimivat todennäköisesti myös muilla tavoin elokuva-alalla ja ovat näin vaikutusvaltaisia toimijoita. Hanketyö on näin ollen käyttökelpoinen mittari tapahtumien luokittelussa.

Taulukko 14. Lipputulot

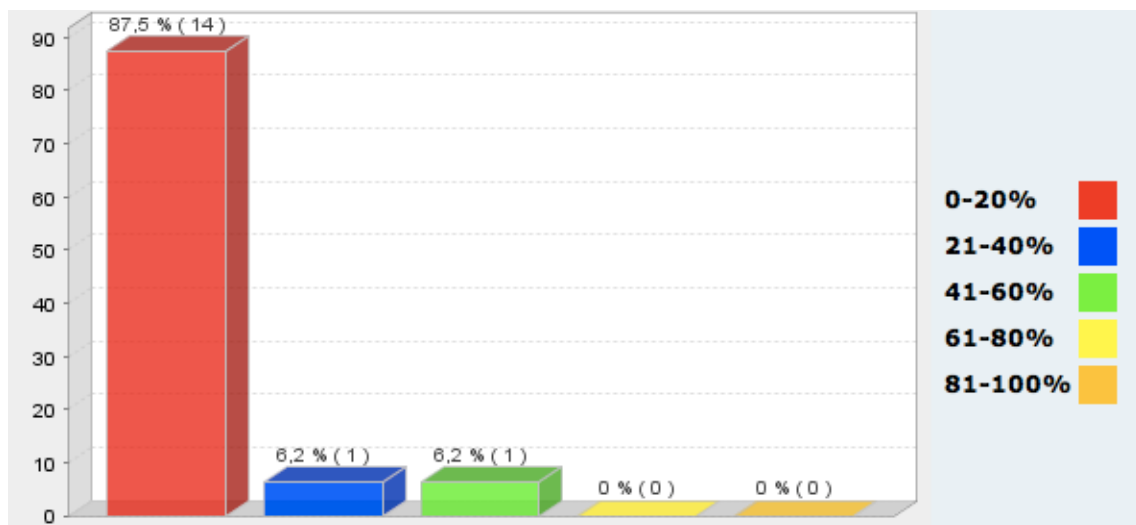
Elokuvfestivaaleilta kysyttiin rahoituksen rakennetta prosentuaalisesti. Lähes puolella (44,4 %) elokuvafestivaaleista 0-20 % rahoituksesta syntyi lipputuloista. Neljä elokuvafestivaalia ilmoitti lipputulojen tuovan 21-40 % rahoituksesta ja neljä elokuvafestivaalia ilmoitti lipputulojen tuovan 41-60 % rahoituksesta. Kaksi elokuvafestivaalia ilmoitti lipputulojen tuovan 61-80 % rahoituksesta. (Taulukko 14.)

Taulukko 15 Avustukset ja julkinen tuki

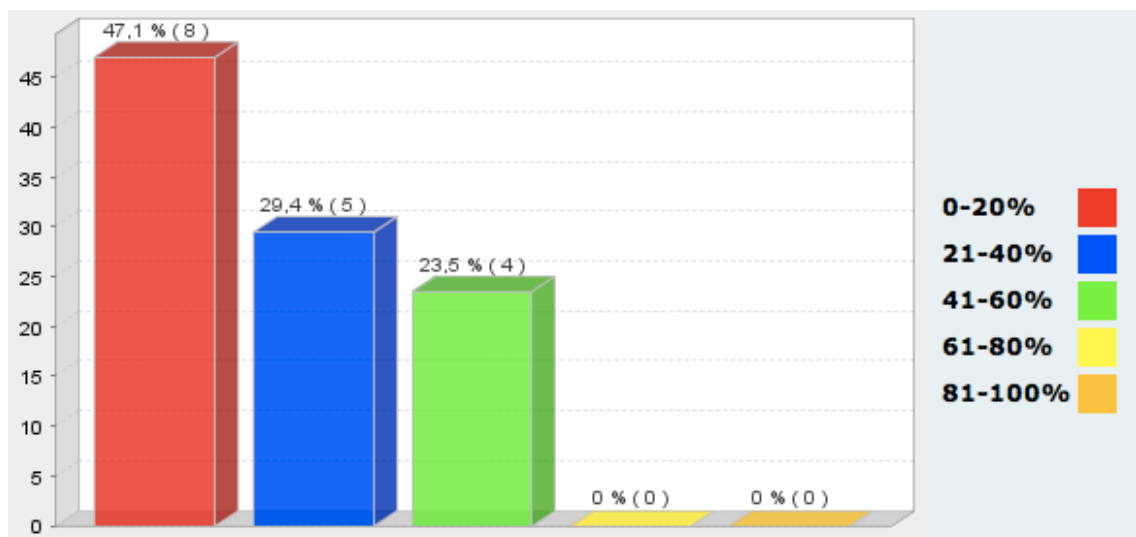
Yksi elokuvafestivaali ilmoitti avustusten ja julkisen tuen tuovan 0-20 % rahoituksesta. Kymmenellä elokuvafestivaalilla avustukset ja julkinen tuki toivat 21-60 % rahoituksesta. Kuusi elokuvafestivaalia ilmoitti avustusten ja julkisen tuen tuovan yli 61 % rahoituksesta. (Taulukko 15.)

Taulukko 16. Sponsoroinnin osa rahoituksesta

Suurin osa vastanneista (14) ilmoitti sponsoreiden ja yhteistyökumppaneiden tuovan 0-20 % rahoituksesta. Yksi ilmoitti sponsoreiden ja yhteistyökumppaneiden tuovan 21-40 % ja yksi 41-60 %. (Taulukko 16.) Kaikki (12 kpl) vastaajat ilmoittivat oheismyynnin tuovan ainoastaan 0-20 % rahoituksesta.

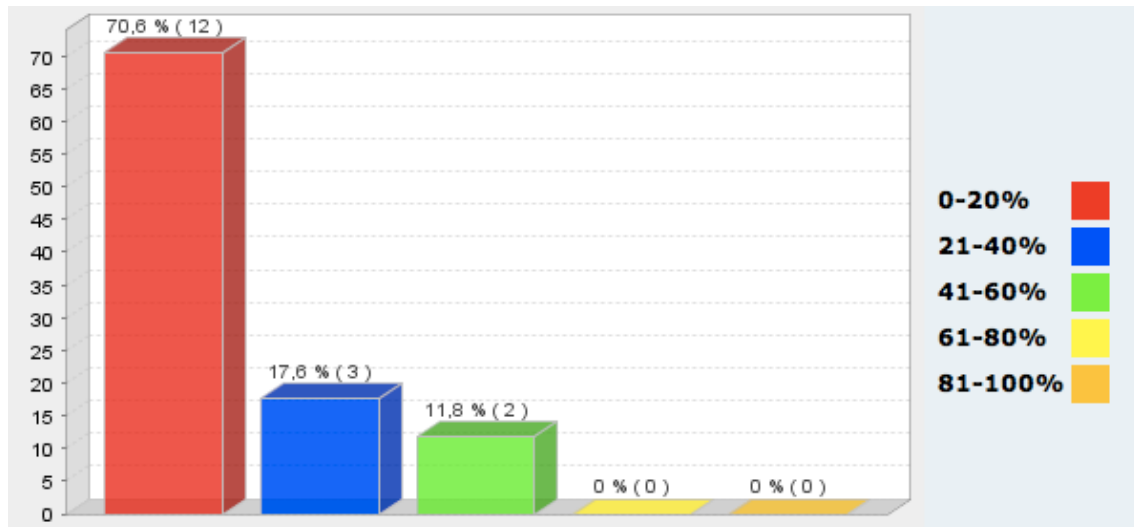
Taulukko 17 Palkkojen osuus menoista

Elokuvfestivaaleilta kysyttiin menoista kolmella kohdalla. Ensimmäisessä kysyttiin palkkojen osuutta menoista. Vastaajista lähes puolet ilmoitti palkkojen osuudeksi 0-20% menoista. Vastaajista noin kolmasosa ilmoitti

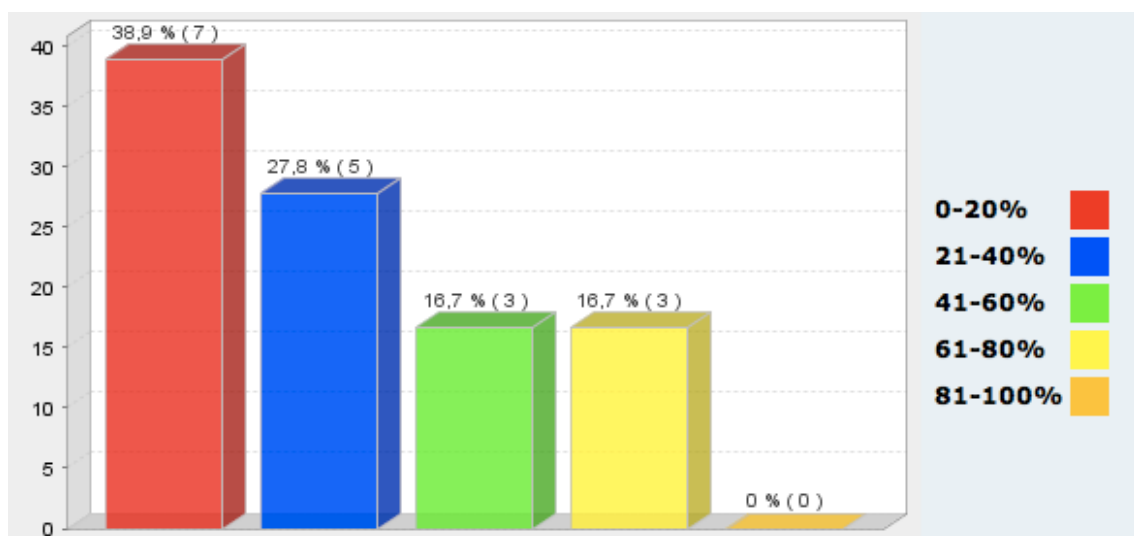
palkkojen osuudeksi 21-40% menoista. Elokuva festivaaleista neljällä palkat veivät 41-60 % osuuden menoista. (Taulukko 17.)

Taulukko 18. Markkinoinnin osuus menoista

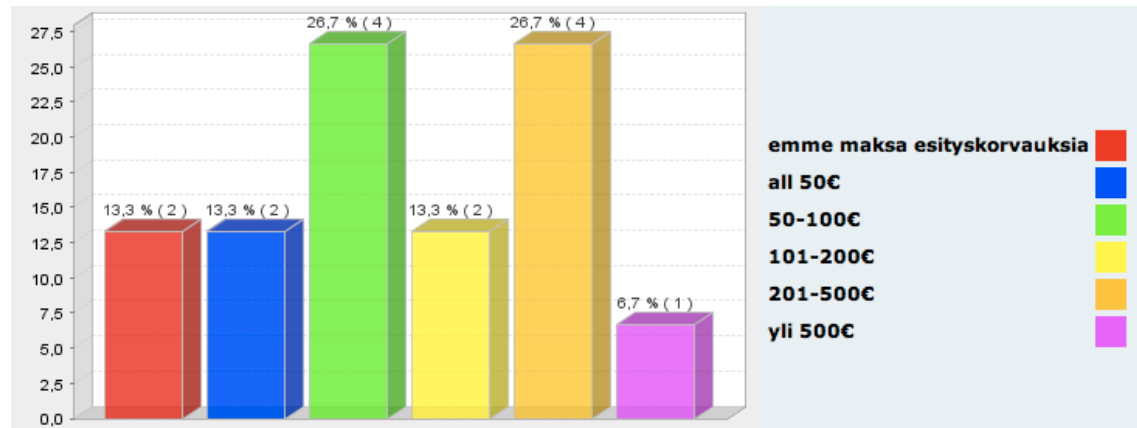
Markkinointi vei elokuvafestivaaleilla korkeintaan 60 %, suurimmalla osalla (70,6 %) elokuvafestivaaleista markkinointi vei vain 0-20 % menoista. Kolmella elokuvafestivaalilla markkinoinnin osuus vei 21-40 % ja kahdella 41-60 % menoista. (Taulukko 18.)

Taulukko 19. Esityskorvausten osuus menoista

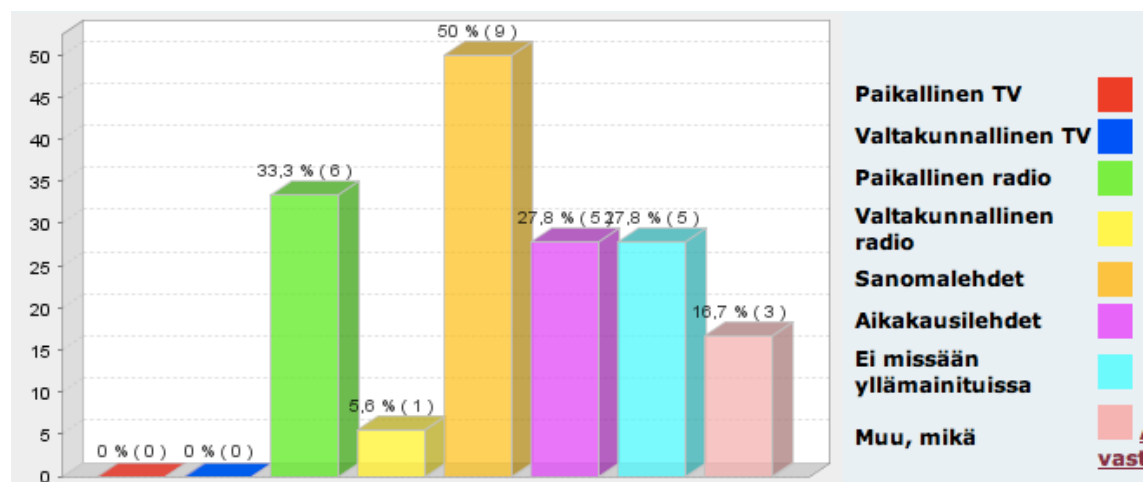
Elokuvfestivaaleilla esityskorvaukset veivät suurimmalla osalla alle 40 % menoista. Seitsemän elokuvafestivaalia vastasi esityskorvausten vievän 0-20 % menoista. Viidellä vastaajista esityskorvaukset veivät 21-40 % menoista. Kolme festivaaleista käytti budjetistaan 41-60 % ja kolme taas 61-80 % esityskorvauksiin. (Taulukko 19.)

Taulukko 20. Keskimääräinen esityskorvaus

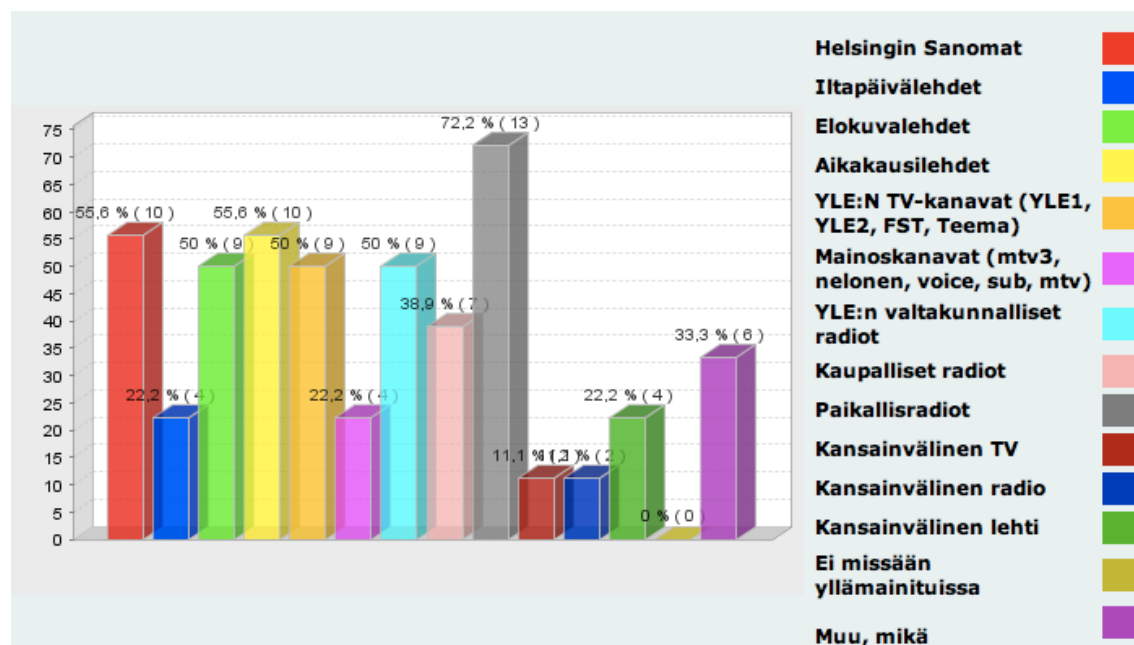
Esityskorvaukset elokuvafestivaaleilla vaihtelivat alle 50 eurosta yli 500 euroon. Vastanneista elokuvafestivaaleista kaksi ei maksanut ollenkaan esityskorvauksia. Yhdellä elokuvafestivaalilla keskimääräinen esityskorvaus nousi yli 500 euroon. 201-500 euron haarukkaan mahtui neljä elokuvafestivaalia, kuin myös 50-100 euroon. Kaksi elokuvafestivaalia maksoi esityskorvauksia keskimäärin alle 50 euroa ja kaksi 101-200 euroa. (Taulukko 20.)

Taulukko 21. Maksullisen mainonnan mediat

Elokuvafestivaaleista mikään ei mainostanut maksullisesti paikallisessa tai valtakunnallisessa televisiossa. Kuusi vastanneista mainosti paikallisissa radioissa ja yksi valtakunnallisessa. Vastanneista 50 % mainosti maksullisesti sanomalehdissä ja 27,8 % aikakauslehdissä. Vastanneista 27,8 % ei mainostanut maksullisesti missään mainituissa mediassa. (Taulukko 21.) Vaihtoehtojen lisäksi yksi elokuvafestivaali mainosti raitiovaunuissa ja yksi elokuvateatterissa, yksi elokuvafestivaali kertoi mainostavansa elokuvafestivaaliaan tapahtumakokonaisuusmainoksessa.

Taulukko 22. Näkyvyys eri medioissa

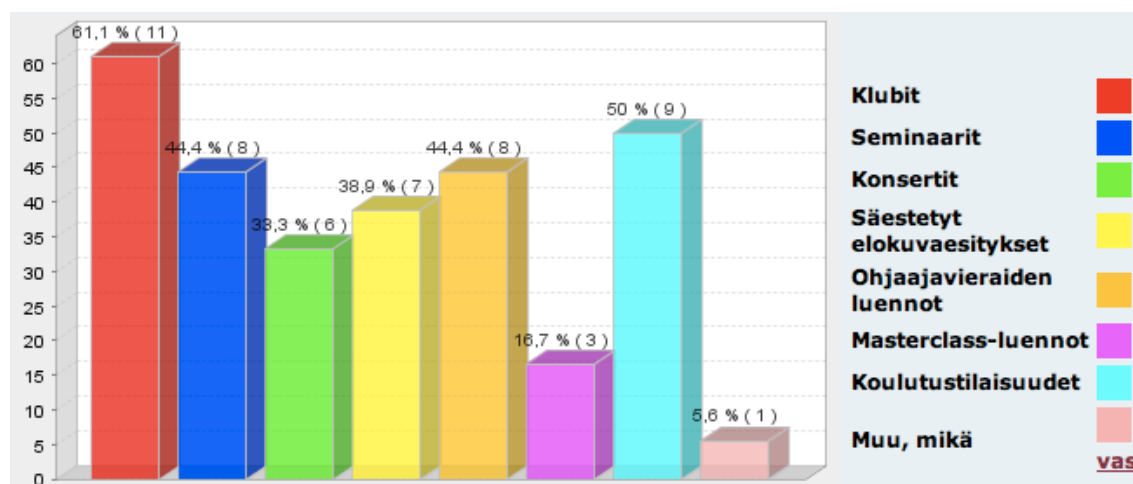
Vastanneista yli puolet sai näkyvyyttä Helsingin Sanomissa. Iltapäivälehdet toivat näkyvyyttä vajaalle kolmannekselle vastanneista elokuvafestivaaleista. Elokuvalehdet taas toivat puolelle vastanneista elokuvafestivaaleista näkyvyyttä. Vastanneista yli puolet kertoi saavan näkyvyyttä myös aikakauslehdissä. Puolet vastanneista sai näkyvyyttä YLE:n televisiokanavilla, kun taas mainoskanavilta sai näkyvyyttä vain 22,2 % vastanneista elokuvafestivaaleista. YLE:n valtakunnalliset radiot antoivat vastanneista puolelle näkyvyyttä, kun taas kaupalliset radiot antoivat 38,9 % vastaajista. Paikalliset radiot toivat selkeästi eniten näkyvyyttä elokuvafestivaaleille,

vastanneista 72,2 % sai näkyvyyttä paikallisissa radioissa. Kaksi vastanneista elokuvafestivaaleista sai näkyvyyttä myös kansainvälisessä televisiossa ja radioissa. Neljä elokuvafestivaalia sai näkyvyyttä myös kansainvälisessä lehdessä. Kaikki vastanneista oli saanut näkyvyyttä joistain yllä mainituista. (Taulukko 22.) Yllä mainittujen tahojen lisäksi osa elokuvafestivaaleista oli saanut näkyvyyttä muun muassa Internetissä, paikallisissa televisioissa, Internet-julkaisuissa, paikallislehdissä, maakuntalehdissä, sekä ilmaisjulkaisuissa.

7.7 Oheisohjelma

Oheisohjelma-osiossa kartoitettiin elokuvafestivaalin järjestävää organisaatiota hieman laajemmin. Oheisohjelma-osiossa selvitettiin myös festivaalien median edustajien ja vieraiden määriä.

Taulukko 23. Oheisohjelma

Vastanneista elokuvafestivaaleista 61,1 % kertoi järjestävänsä klubeja elokuvafestivaalin aikana. Seminaareja järjesti 44,4 % vastanneista. Vastanneista 33,3 % kertoi järjestävänsä konsertteja elokuvafestivaalin ohessa. Säestettyjä elokuvaesityksiä vastanneista järjesti 38,9 %. Ohjaajavieraiden luentoja järjesti 44,4 % vastanneista. Masterclass-luentoja järjesti 50 % vastanneista. Ainoastaan yksi elokuvafestivaali järjesti

koulutustilaisuuksia. (Taulukko 23.) Yksi elokuvafestivaali ilmoitti oheishjelmakseen elokuvatekijöiden vierailut elokuvanäytösten yhteydessä.

Vastanneista elokuvafestivaaleista 38,9 % kertoi, ettei festivaalia järjestävällä organisaatiolla ole muita tapahtumia. Kuitenkin 61,1 % elokuvafestivaalien järjestävistä organisaatioista järjesti muitakin tapahtumia kyseisen vuoden aikana. Näitä tapahtumia olivat muun muassa muut elokuvafestivaalit, muut festivaalit, elokuvanäytökset, yhdistysten omat tapahtumat, elokuvakerhojen muu toiminta, järjestötoiminta ja kulttuurikeskuksen ylläpito.

Elokuvafestivaaleilla vieraili yleisön lisäksi myös muun muassa akkreditoituneita ammattilaisia, ohjaajia ja median edustajia. Vieraiden määrä vaihteli yhden ja viidensadan välillä. Yleisin vastaus vieraiden määrään oli useita kymmeniä. Neljällä elokuvafestivaaleista vieraili sata tai enemmän vierasta.

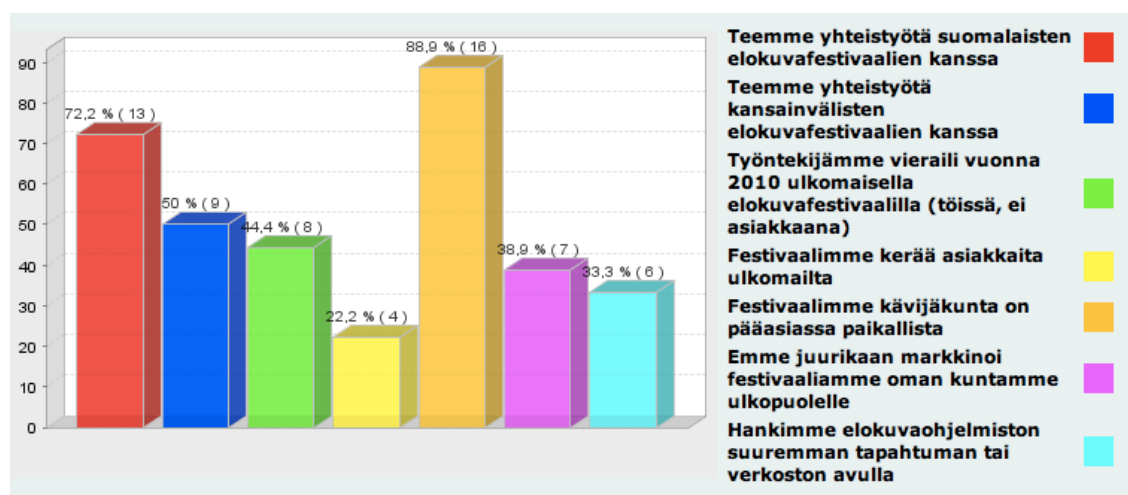
Pelkästään ohjaajavieraita elokuvafestivaaleilla oli vaihtelevasti. Osalla (4 kpl) elokuvafestivaaleista ei ollut lainkaan ohjaajavieraita. Kuudella elokuvafestivaaleista vieraili kymmenen tai enemmän ohjaajavierasta. Kansainvälisiä vieraita elokuvafestivaaleilla vieraili myöskin vaihtelevasti. Kuudella elokuvafestivaaleista kansainvälisiä vieraita ei ollut lainkaan, kun taas yhdellä elokuvafestivaaleista kansainvälisiä vierailijoita oli sata. Viidellä elokuvafestivaaleista kansainvälisiä vieraita oli alle kymmenen ja viidellä 20 tai yli.

Vastanneille elokuvafestivaaleille akkreditoitui yhteensä lähes 600 ihmistä. Suurin osa (400 kpl) näistä akkreditoituneista sijoittui yhdelle festivaalille. Kolmella elokuvafestivaaleista ei ollut akkreditoituneita henkilöitä ollenkaan. Kymmenellä elokuvafestivaaleista oli akkreditoituneita noin kymmenen tai alle. Kaksi elokuvafestivaalia ilmoitti akkreditoituneiden määrän noin 20 tai yli. Yksi elokuvafestivaali ilmoitti akkreditoituneiden määrän olevan sata.

Vastanneet elokuvafestivaalit kustansivat paikalle yhteensä yli 200 vierasta. Yksi elokuvafestivaali ilmoitti määrän olevan jopa 72 vierasta. Ainoastaan kaksi elokuvafestivaalia ilmoitti, etteivät kyseiset festivaalit kustantaneet yhtään vierasta paikalle. Kahdeksan elokuvafestivaalia kustansi alle kymmenen vierasta paikalle. Yksi kustansi kymmenen vierasta ja neljä elokuvafestivaalia kustansi 20-40 vieraan kulut festivaalille saapumisesta.

Vieraat ovat oleellinen osa festivaalin merkitystä. Ohjaajavierat tuovat lisäarvoa, yleisölle, mutta alan ammattilaiset, media ja rahoittajat ovat oleellisen tärkeitä elokuvantekijöiden ja elokuvien myymisen kannalta. Näin ollen vieraiden määrä on tärkeä mittari tapahtumien luokittelussa.

Taulukko 24. Väittämät yhteistyöstä ja verkostoista

Viimeisessä kysymyksessä elokuvafestivaaleille esitettiin väitteitä, joista elokuvafestivaalien tuli valita parhaiten niitä kuvaavat väittämät. Elokuvafestivaaleista 72,2 % kertoi tekevänsä yhteistyötä muiden suomalaisten elokuvafestivaalien kanssa. Puolet elokuvafestivaaleista kertoivat tekevänsä yhteistyötä myös ulkomaalaisten elokuvafestivaalien kanssa. Vastanneista elokuvafestivaaleista 44,4 % kertoi heidän työntekijänsä vierailleen ulkomaalaisella elokuvafestivaalilla työn merkeissä. Ainoastaan neljä elokuvafestivaalia kertoi keräävänsä asiakkaita myös ulkomailta. Jopa 88,9% elokuvafestivaaleista kertoi asiakaskuntansa olevan lähinnä paikallista. Elokuvafestivaaleista 38,9 % kertoi väittämän ”emme juurikaan markkinoi

festivaaliamme oman kuntamme ulkopuolella” kuvaavan festivaaliaan. Elokuva festivaaleista 33,3 % kertoi hankkivansa elokuvaohjelmiston suuremman tapahtuman tai verkoston avulla. (Taulukko 24.)

Suurin osa elokuvafestivaaleista tekee yhteistyötä muiden suomalaisten elokuvafestivaalien kanssa, ja lähes puolet verkostoituvat myös ulkomaille. Osalla elokuvafestivaaleista tulee yleisöä myös ulkomailta. Elokuva festivaaleille verkostoituminen on selkeästi tärkeää, elokuvien kierto suurimmilta festivaaleilta pienimmille kansainvälisellä tasolla on merkittävää myös Suomessa. Chris Goren festival circuit termiä hyödyntäen kansainväliset elokuvat valuvat suomalaisille elokuvafestivaaleille verkostoitumisen avulla. Näin ollen kansainvälinen verkostoituminen on merkittävä mittari luokiteltaessa elokuvafestivaaleja.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

8.1 Tuloksista

Suomalasia elokuvafestivaaleja järjestetään ympäri Suomea, mutta tulosten mukaisesti elokuvafestivaalit painottuvat eteläiseen ja läntiseen Suomeen. Suurimmissa kaupungeissa on helpompi järjestää elokuvafestivaaleja, sillä asiakaskunta on yleensä paikallista, jolloin festivaaleille ei tarvitse kerätä asiakkaita muilta paikkakunnilta. Kaikki elokuvafestivaalit ilmoittivat organisaatiomuotonsa olevan yhdistys. Suomalaiset elokuvafestivaalit pyrkivät laadulliseen arvoon, taloudellisen tuloksen tullessa toissijaisena. Elokuva festivaalit pyrkivät olemaan monipuolisia ohjelmiston osalta. Vaikka joitain elokuvafestivaaleja kategorisoi jokin genre, se ei välttämättä tarkoita, että tietyllä elokuvafestivaalilla esitettäisiin vain tietyn genren elokuvia. Yleensä ohjelmiston teemat ovat suuntaa antavia ja niitä saattaa olla useampia.

Erottuminen on yhä tärkeää elokuvafestivaalien kasvavilla markkinoilla. Kilpailusarjat ovat nousseet tärkeäksi osaksi elokuvafestivaaleilla. Lähes puolet vastanneista kertoi elokuvafestivaalien järjestävän kilpailusarjoja. Näin festivaalit saavat lisää näkyvyyttä ja nostattavat mielenkiintoa sekä yleisössä että elokuvan tekijöissä. Suuri osa elokuvafestivaaleista keskittyy kuitenkin vain elokuvaan eikä järjestä kilpailuja ollenkaan. Elokuvafestivaalit profiloituvat joko itse elokuvien näyttämisen avulla tai oheisohjelmistolla elokuvien ympärillä.

Elokuvafestivaalit ovat riippuvaisia ulkopuolisesta rahoituksesta, sillä ne eivät pärjää pelkästään lipputuloilla tai oheisohjelmalla. Suomessa löytyy useita eri tahoja, jotka jakavat elokuvafestivaaleille tukea. Osa näistä tahoista jakaa tukea pääasiallisesti elokuvafestivaaleille, kun taas toiset rahoituskanavista keskittyvät selkeästi muuhun kulttuuritoimintaan kuin elokuvafestivaalien tukemiseen. Jotta elokuvafestivaalit saisivat tukea, niiden on erotuttava joukosta. Rahoituskanavista valtion elokuvataidoimikunta ja Suomen elokuväsäätiö jakavat selkeästi eniten tukea suomalaisille elokuvafestivaaleille. Kaupungit ja kunnat jakavat myös kiitettävästi tukea paikkakuntansa elokuvafestivaaleille. Erilaisilta säätiöiltä elokuvafestivaalit olivat hakeneet tukea vaihtelevasti, mutta prosentuaalisesti säätiöiltä tuen hakeminen on melko kannattamatonta. Elokuvafestivaalien on keskityttävä hakemaan tukea selkeästi kulttuuritapahtumia kannattavista kanavista, kuten AVEK, ESEK ja Suomen elokuväsäätiö sekä valtion elokuvataidoimikunta. Tuloksissa positiivista oli muun muassa se, että kunnat ja kaupungit, maakuntaliitot sekä suurlähetystöt olivat antaneet tukea kaikille sitä hakeneille. Selvästi kunnat ja kaupungit ovat ymmärtäneet festivaalien tuovan rahaa itse elokuvafestivaalin lisäksi myös muulle kaupungin toiminnalle ja jakavat näin ollen mielellään tukea tapahtumille.

Hanketyö on elokuvafestivaalien saralla melko harvinaista, kuitenkin osa elokuvafestivaaleista on selkeästi mukana tässä.

Elokuvafestivaalien rahoitus koostuu selkeästi neljästä osa-alueesta. Avustukset ja julkinen tuki sekä sponsorointi ovat elokuvafestivaalien henkireikä, ilman niitä elokuvafestivaaleja ei pystyisi järjestämään. Elokuvafestivaali ei kykene toimimaan pelkillä lipputuloilla tai oheismyynnillä. Elokuvafestivaalien menot koostuvat lähinnä kolmesta osasta: palkat markkinointi sekä esityskorvaukset. Menot jakautuvat melko tasaisesti kaikille kolmelle osa-alueelle.

Elokuvafestivaalit ovat käyttäneet maksullista mainontaa melko vähän, elokuvafestivaalit alkavat olla paikkakunnillaan niin tunnettuja tapahtumia, ettei niiden itse tarvitse mainostaa itseään, vaan paikalliset mediat tekevät sen niiden puolesta erilaisten artikkeleiden muodossa. Tapahtumien kokonaiskävijämäärät sekä tapahtumien näkyvyys eri medioissa kulkevat käsikädessä. Elokuvafestivaalit näyttävät tyytyvän asiakaskuntaan paikkakunnallansa, eivätkä juurikaan markkinoi festivaalia paikkakunnan ulkopuolella omatoimisesti.

Oheisohjelma on noussut merkittäväksi osaksi elokuvafestivaaleja. Kaikki elokuvafestivaalit järjestävät vähintään yhtä kysytyistä oheisohjelmista. Selkeästi suosituimmat oheistapahtumat elokuvafestivaaleilla olivat klubit, seminaarit, ohjaajaluennot sekä koulutustilaisuudet. Myös erilaiset konsertit ja säestetyt elokuvaesitykset olivat suosittuja oheistapahtumia. Näillä erilaisilla oheistapahtumilla elokuvafestivaalit pyrkivät erottumaan hyödykseen. Kuitenkaan elokuvafestivaalin suuruus, puhuttaessa kävijämäärästä, ei välttämättä kerro kuinka paljon oheisohjelmaa järjestetään. Myös pienemmät elokuvafestivaalit järjestivät kiitettävästi oheisohjelmaa yleisölle. Osa elokuvafestivaaleista järjesti ainoastaan yhtä oheisohjelmaa.

Kyselyn mukaan yli puolella elokuvafestivaalin järjestävällä organisaatiolla oli muitakin tapahtumia vuoden aikana. Ne olivat lähinnä elokuvaesityksiin liittyviä tapahtumia tai toisia elokuvafestivaaleja. Myös hanke- ja järjestötoiminta mainittiin. Muiden tapahtumien järjestäminen kertoo organisaation olevan aktiivinen toimija laajemmassakin mittakaavassa

kulttuurin kentällä. Tämä ilmeni myös siinä, kun reilusti yli puolet elokuvafestivaaleista ilmoitti tekevänsä yhteistyötä muiden elokuvafestivaalien kanssa. Aktiivinen toiminta ilmeni myös siinä, että lähes puolet elokuvafestivaaleista on lähettänyt työntekijöitään tutustumaan myös ulkomaalaisiin elokuvafestivaaleihin.

Elokuvafestivaaleilla kaikkien vieraiden määrä oli selkeästi verrannollinen elokuvafestivaalin kokonaiskävijämäärään. Tässä tapauksessa tunnettavuus elokuvafestivaalilla on taas tärkeässä osassa. Ohjaajat ja muut vieraat kiinnostuvat tapahtumasta ja haluavat paikalle. Näin ollen suurimpien festivaalien ei tarvitse kustantaa edes kaikkia ulkomaalaisia vieraita paikalle, vaan vieraat tulevat paikalle omalla kustannuksellaan. Akkreditoituneet median edustajat ovat kiinnostuneet selkeästi suurimmista elokuvafestivaaleista.

8.2 Luokittelujärjestelmä

Kyselyn perusteella tutkimuksessa rakennettiin luokittelujärjestelmä, jonka avulla suomalaiset elokuvafestivaalit on mahdollista luokitella. Kyselystä valittiin 11 osa-aluetta, jotka toimivat merkittävimpinä mittareina luokiteltaessa elokuvafestivaaleja. Alueet ovat festivaalin ikä, festivaalin kesto, palkatut työntekijät, näytökset, kilpailut, tuet, hanketyö, näkyvyys mediassa, vieraat sekä verkostoituminen. Jokainen vastaus on pisteytetty sen merkittävyyden mukaan, muun muassa ennen 1980-lukua perustettu festivaali saa neljä pistettä, kun taas 2000-luvulla perustettu festivaali ainoastaan yhden. Tämän jälkeen elokuvafestivaalit sijoitetaan pisteitten mukaan kolmeen eri luokkaan: suuret, keskisuuret ja pienet.

Ikä kertoo elokuvafestivaalista paljon. Mikäli festivaalia on järjestetty jo useita kymmeniä vuosia, se on todennäköisesti luotettava ja merkittävä tapahtuma, jolla on kattava yleisöpohja. Näin ollen elokuvafestivaali saa sitä enemmän pisteitä mitä vanhempi se on. Elokuvafestivaalin kesto kertoo muun muassa

sen laajuudesta. Pisteytyksessä festivaalin kesto on jaettu kahteen osaan, yli neljä päivää tai alle neljä päivää kestävään tapahtumaan, suuremmasta sai kaksi pistettä ja pienemmästä yhden. Palkatuista työntekijöistä sai pisteitä kaksi jokaista ympärivuotista työntekijää kohden ja yhden pisteen jokaista osa-aikaista työntekijää kohden. Palkattujen työntekijöiden määrä kertoo organisaation varallisuudesta.

Elokvien kokonaismäärä ei juurikaan kerro festivaalin koosta, joten pisteytettynä oli näytösten määrä. Alle 50 näytöstä teki yhden pisteen, 50–100 näytöstä kaksi pistettä, ja sitä enemmän kolme pistettä. Näytösten määrä suhteutuu paremmin myytyihin lippuihin, sillä liputhan myydään näytöksiin, ei elokuvaan. Maksetuista lipuista sai pisteitä alle tuhannella lipulla yhden, 1000–5000 lipulla kaksi pistettä, ja yli viidestä tuhannesta kolme pistettä. Kilpailusarjat ja kilpailut tuovat merkittävyyttä elokuvafestivaalille sekä näkyvyydessä että rahoituksessa. Elokvafestivaali sai pisteen, jos se oli järjestänyt kilpailun/kilpailusarjan. Kansainvälisestä kilpailusta/kilpailusarjasta sai kaksi pistettä.

Elokvafestivaalit ovat voittoa tavoittelemattomia organisaatioita, joten niiden elinehtona toimii ulkopuolinen rahoitus. Näistä merkittävin on Suomen elokvasäätiö (SES.) Elokvasäätiön lisäksi tarkasteluun nousi myös suurlähetystöt, opetusministeriö sekä Pohjoismainen rahasto. Nämä rahoituskanavat vaativat tukea hakeneelta elokvafestivaalilta kehittyneisyyttä ja ammattimaisuutta. Suomen elokvasäätiön tuesta elokvafestivaali sai kaksi pistettä, muista yhden. Hanketyöhön osallistuminen kertoo taas organisaation olevan vaikutusvaltainen toimija elokuva-alalla. Hanketyöhön osallistuneet saivat yhden pisteen.

Elokvafestivaalin verkostoituminen on olennainen osa elokvafestivaalien merkittävyyttä. Verkostot tuovat lisäarvoa ja tunnettavuutta Suomessa sekä ulkomailla ja esimerkiksi kohottavat ohjelmiston laatua. Näin ollen vieraat toivat festivaalille pisteitä; yhden jos vieraita oli 10–30 ja kaksi pistettä jos vieraita oli enemmän. Verkostoituminen Suomessa, verkostoituminen

ulkomailla sekä yhteistyö Suomessa toivat jokainen yhden pisteen. Medianäkyvyydestä elokuvafestivaali sai puoli pistettä jokaista lehteä, radiokanavaa tai muuta mediaa kohden.

Taulukko 25. Luokittelun pisteytysjärjestelmä

Perustamisvuosi	ennen 1980	ennen 1990	ennen 2000	2000 jälkeen
	4p	3p	2p	1p
Kesto	alle 4 päivää	4 tai yli päivää		
	1p	2p		
Työntekijät	Ympärivuotinen	Määräaikainen		
	2p	1p		
Näytökset	alle 50	50-100	yli 100	
	1p	2p	3p	
Kilpailusarjat	Kansainvälinen	"paikallinen"		
	2p	1p		
Maksetut liput	alle 1000	1000-5000	yli 5000	
	1p	2p	3p	
Myönnetyt tuet	SES	Suurlähetystö	OPM	PM-rahastot
	2p	1p	1p	1p
Hanketyö	Kyllä	Ei		
	2p	0p		
Medianäkyvyys	per media			
	1p			
Vieraita/akkreditoituneet	alle 10	10-30	31-10000	
	0p	1p	2p	
Kansainväliset verkostot	kyllä	ei		
	1p	0p		
Vierailut ulkomailla	kyllä	ei		
	1p	0p		
Yhteistyö Suomessa	kyllä	ei		
	1p	0p		

Pisteytyksen jälkeen elokuvafestivaalit jaettiin kolmeen luokkaan. A-luokka yli 30 pistettä, B-luokka 15-30 pistettä sekä C-luokka alle 15 pistettä.

8.3 Suomalaiset elokuvafestivaalit luokiteltuna

Kyselyyn vastasi 18 elokuvafestivaalia ympäri Suomea. Elokuvafestivaalit jaettiin luokitusjärjestelmän pisteytyksellä kolmeen luokkaa: suuret, keskisuuret sekä pienet, joista käytän luokkia A, B ja C, A-luokan ollessa suurin. Suuren luokan elokuvafestivaalit keräsivät yli kolmekymmentä pistettä, keskisuuret 15–30 pistettä ja pienet alle viisitoista. Suuren luokan elokuvafestivaaleihin ylsi kolme elokuvafestivaalia, keskisuureen seitsemän ja pieneen kahdeksan elokuvafestivaalia.

Tulosten perusteella voi sanoa että Suomessa A-luokkaan kuuluvat festivaalit palkkaavat keskimääräistä enemmän henkilökuntaa niin ympärivuotisesti kuin määräaikaisesti. A-luokan festivaalit järjestivät näytöksiä enemmän kuin muut ja elokuvafestivaaleilla oli selkeästi eniten myytyjä lippuja. Kaikki A-luokan elokuvafestivaalit saivat tukea Suomen elokuväsäätiöltä, kuitenkin tarkastelussa olleet opetusministeriö, pohjoismainen rahasto sekä suurlähetystöt eivät myöntäneet tukea kaikille A-luokan festivaaleille. Yhtenäistä A-luokan festivaaleille oli kuitenkin runsas näkyvyys mediassa, suuri vieraiden määrä sekä verkostoituminen. Kaksi kolmesta A-luokan elokuvafestivaaleista järjesti kilpailuja/kilpailusarjoja, muissa luokissa tämä ei ollut niin yleistä. Myöskin hankkeitten hallinnointi tai niihin osallistuminen oli merkittävää A-luokassa. Suomen ollessa pieni valtio, elokuvafestivaalit ovat melko pieniä ja näin ollen Suomessa A-luokan elokuvafestivaaleihin ylsi ainoastaan kolme elokuvafestivaalia.

Keskisuuria eli B-luokan elokuvafestivaaleja oli luokittelun mukaan seitsemän. Yhteistä näille elokuvafestivaaleille oli runsas myytyjen lippujen

määrä. Pisteytys jakautui B-luokassa laajemmalle kuin A-luokassa, joten yhtäläisyyksiä ei tässä luokassa löytynyt niin paljon. Selkeä yhtäläisyys B-luokassa kuitenkin oli näkyvyys eri medioissa, tapahtumat ovat tunnettuja, mutta kävijämäärät vaihtelevat kuitenkin huomattavasti tässä luokassa. Yhtenäistä B-luokan elokuvafestivaaleille on myös määräaikaisten työntekijöiden palkkaus. Jokainen B-luokan elokuvafestivaali kykeni palkkaamaan määräaikaisia työntekijöitä. Suurin osa B-luokan elokuvafestivaaleista kesti lukuisia päiviä. Osa B-luokkaan luokitelluista elokuvafestivaaleista sai tukea Suomen elokuväsäätiöltä. Näin ollen Suomen elokuväsäätiön kriteerit merkittävästä elokuvafestivaalista hälvenevät hieman.

Pieneen, eli C-luokkaan jäi vastanneista elokuvafestivaaleista kahdeksan elokuvafestivaalia. Kuten B-luokassa, C-luokassa ei ollut juurikaan yhtenäisiä tekijöitä elokuvafestivaalien välillä. Suurin osa C-luokan elokuvafestivaaleista on perustettu vasta 2000-luvulla, kuitenkin poikkeuksena löytyi muutama erittäin vanha elokuvafestivaali. C-luokan elokuvafestivaalit eivät saaneet medialta paljoa huomiota, ja ainoastaan yhdessä C-luokan elokuvafestivaalissa järjestettiin jonkinlainen kilpailusarja/kilpailu. C-luokan elokuvafestivaaleista ei yhdelläkään ollut ympärivuotisia työntekijöitä, ja määräaikaisia työntekijöitä löytyi vain puolella.

Jako kolmeen luokkaan on melko karkeaa, mutta kuitenkin valaisevaa. A-luokka erottui selkeästi muista, vaikka luokkaan ylsi vain kolme elokuvafestivaalia. B- ja C-luokan erot, lähestyessä viidentoista pisteen rajaa, jäivät osittain melko pieniksi. Kuitenkin oli tärkeää jakaa elokuvafestivaalit juuri kolmeen luokkaan, ei enempää eikä vähempää. Kaksi luokkaa ei olisi riittänyt ja neljään luokkaan jakaminen olisi todennäköisesti tehnyt yhdestä luokasta turhan.

9 POHDINTA

Suomessa on erilaisia elokuvafestivaaleja. Osa elokuvafestivaaleista on suuria ja kansainvälisesti merkittäviä ja osa taas pieniä ja paikallisia. Karkeasti ne voidaan jakaa kolmeen luokkaan, suuret, keskisuuret ja pienet. Kaikki elokuvafestivaalit pyrkivät kuitenkin näyttämään laadukkaita elokuvia resurssiensa mukaan. Jotta elokuvafestivaalit menestyisivät, ne tarvitsevat asiakkaita. Jotta asiakkaat löytäisivät elokuvafestivaalin, ne tarvitsevat näkyvyyttä. Tämän tutkimuksen avulla elokuvafestivaalit pystyvät vertaamaan omaa festivaaliaan toisiin ja tämän avulla kehittää festivaaliaan eteenpäin. Etenkin pienemmät elokuvafestivaalit pystyvät ottamaan mallia suuremmista elokuvafestivaaleista muun muassa oheisohjelman sekä lippupakettien ja alennuksien osalla. Rahoituskanavien avaaminen ja esittely tutkimuksessa auttaa elokuvafestivaaleja löytämään uusia rahoituskanavia, josta voi hakea rahaa. Luokittelujärjestelmän ansiosta myös ne elokuvafestivaalit, jotka eivät vastanneet kyselyyn voivat tehdä sen jälkikäteen ja pisteyttää oman elokuvafestivaalinsa luokkaan A, B tai C.

Tutkimuksia elokuvafestivaaleista on tehty viime vuosina jonkin verran, mutta esimerkiksi lähdekirjallisuutta, jotka käsittelevät puhtaasti elokuvafestivaaleja, on olemassa vähän. Elokuvafestivaalin kuuluessa kulttuurisien yleisötapahtumien joukkoon, itse yleisötapahtumasta sen sijaan löytyy kirjallisuutta enemmän. Tätä voidaan hyödyntää tutkittaessa elokuvafestivaaleja.

Tämä tutkimus antaa kvantitatiivista tietoa suomalaisten elokuvafestivaalien tilanteesta vuonna 2010. Tutkimus toimii pohjana ja ensimmäisenä luokittelujärjestelmänä suomalaisista elokuvafestivaaleista. Tutkimus suomalaisista elokuvafestivaaleista on pohja tulevaisuudessa toivottavasti tehtäville yksityiskohtaisemmille tutkimuksille. Tässä tutkimuksessa käytetty kysely oli melko laaja ja siinä kysyttiin paljon eri osa-alueisiin kuuluvia asioita. Kun tämä laajempi kysely on tehty ja raportoitu, on tästä helppo lähteä

yksityiskohtaisemmin tutkimaan tiettyjä seikkoja, kuten rahoitusta tai ohjelmiston laajuutta. Tämän jälkeen luokittelujärjestelmää on helpompi muokata selkeämmäksi ja enemmän suuntaa-antavaksi. Ensimmäinen luokittelujärjestelmä toimii jonkinlaisena raakavedoksena tulevia tutkimuksia ja luokitteluja varten.

Lähteet

- Alkula, T., Pöntinen, S. & Ylöstalo, P. 1994. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät. Juva: WSOY.
- AVEK, 2011. www.kopiosto.fi/avek 29.9.2011.
- Beaver, F.E. 2007. The Dictionary Film Terms –The Aesthetic Companion to Film Art. New York, NY: Peter Lang Publishing, Inc., New York.
- Gore, C. 2004. The Ultimate Film Festival Survival Guide, 3rd Edition. Los Angeles, CA: Lone Eagle Publishing Company.
- Espoo Cinè. 2009. Espoo Cinè International Film Festival -käsiohjelma. Helsinki: Espoo Cinè.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Joensuun Popmuusikot ry. 2010. Sääntömääräinen toimintasuunnitelma 1.11-2010-31.10.2011.
- Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: WSOY.
- Kukkonen, T. 2000. Työpapereita Working papers, Festivaalit 1996–2000 Tilastotietoa kulttuuritapahtumien julkisesta tuesta, taloudesta ja yleisöstä. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Mikkonen J. & Ristolainen K. 2007. Selvitys Ilosaarirockin alueellisesta vaikuttavuudesta. Tapahtuminen vaikutusten arviointihanke Joensuun yliopisto. Pro gradu –tutkielma.
- O'Connor, J. 2003. Julkinen ja yksityinen sektori kulttuuriteollisuudessa. Teoksessa Niinkoski, M-L. & Sibelius, K (toim.) Kulttuuribusiness. Vantaa: WSOY, s, 12-29.
- Piiparinen A. Tuottaja Joensuun Popmuusikot ry. Suullinen haastattelu, 2011. 25.10.2011.
- Rakkautta & Anarkiaa. 2009. Rakkautta & Anarkiaa käsiohjelma. Helsinki: Rakkautta & Anarkiaa.
- Raitarinta, K. 2007. Elokuva festivaalien Helsinki. Teoksessa Silvanto, S. (toim.) Festivaalien Helsinki. Helsinki: WSOY. S. 68-73.
- Rautiainen, P. 2010. Valtion tuki kulttuuritapahtumille 2000-2008. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Rokumetti 2010. Www-dokumentti.
- Silvanto S. 2007. Elokuva festivaalien Helsinki. Teoksessa Silvanto, S. (toim.) Festivaalien Helsinki. Helsinki: WSOY. S. 74-75.
- Suomen elokuvasäätiö. 2011. www.ses.fi 29.9.2011.
- Suomen elokuvasäätiö. 2009. Suomen elokuvasäätiön toimintakertomus 2009.
- Suomen elokuvasäätiö. 2010. Suomen elokuvasäätiön toimintakertomus 2010.
- Tampere Film Festival. 2010. Tampere Film Festival ohjelmakirja. Tampere: Tampere Film Festival.
- Valli, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Valtion elokuvataidetoimikunta, 2010. Tiedote 18.1.2010, Elokuvataiteen apurahat ja avustukset 2010.

Valtion elokuvataidetoimikunta 2011. www.taiteenkeskustoimikunta.fi.
29.9.2011.

Von Bagh, P. 2009. Lajien Synty. Elokuvan rakastetuimmat lajit. Porvoo:
WSOY.

Suomen elokuvafestivaalit 2010-kysely

Tulosta

Suomen elokuvafestivaalit 2010 -kysely

Kiitos mielenkiinnostasi. Tämän kyselyn avulla selvitetään Suomessa toimivien elokuvafestivaalien toimintatapoja, rahoitusta ja festivaalien taustaorganisaatioiden rakennetta. Tulosten avulla kehitetään elokuvafestivaalien mahdollisuuksia Suomessa. Kyselyn tulokset saatetaan tiedoksi rahoittajille sekä kyselyyn osallistujille mikäli he tahtovat. Kyselyyn on mahdollista vastata nimettömästi. Mikäli haluat yhteenvedon kyselyn tuloksista, jätä kyselyyn festivaalin nimi ja sähköpostiosoite. Kyselyn toteuttaa Joensuun Popmuusikot ry.

Kysymykset keskittyvät vuoteen 2010.

Kyselyn vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Yhteystiedot:

Irja Tervonen

irja.tervonen@edu.ncp.fi

Yleistiedot

1. Festivaalin nimi (jätä tyhjäksi mikäli haluat vastata kyselyyn nimettömänä)

2. Sähköpostiosoite (jätä sähköpostiosoitteesi mikäli haluat saada kyselyn yhteenvedon)?

3. Missä festivaali järjestetään?

- Ahvenanmaan lääni
- Etelä-Suomen lääni
- Itä-Suomen lääni
- Lapin lääni
- Länsi-Suomen lääni
- Oulun lääni

4. Festivaalin järjestävän organisaation muoto?

- Yritys

Yhdistys

- Yhdistys
- Osuuskunta
- Työryhmä
- Yksityishenkilö
- Julkinen taho tai kunta
- muu, mikä

5. Festivaalia järjestävän organisaation nimi? (jos eri kuin festivaalin nimi)

6. Festivaalin perustamisvuosi?

7. Festivaalin genre (voit valita useita)?

- Lastenelokuvat
- Lyhytelokuvat
- Musiikkivideot/musiikkielokuvat
- Animaatiot
-

- Dokumenttielokuvat
- Näytelmäelokuvat
- Suomalaiset elokuvat
- Kokeelliset elokuvat
- muu, mikä

8. Festivaalin kesto?

- 1 päivä
- 2-3 päivää
- 4-6 päivää
- 1-2 viikkoa
- yli kaksi viikkoa
- muu, mikä

9. Missä kuussa festivaali alkaa?

Henkilökunta

10. Kuinka monta henkilöä festivaali työllistää ympärivuotisesti? (Ympärivuotinen palkkatyö)

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 tai enemmän
- muu, mikä

11. Kuinka monta henkilöä työskentelee festivaalia järjestävässä organisaatiossa ympärivuotisesti? (ympärivuotinen palkkatyö)

- 0
- 1
- 2
- 3-5
- 6-9
- Kymmenen tai enemmän
- muu, mikä

12. Kuinka monta henkilöä festivaalilla työskentelee määräaikaisesti? (määräaikainen palkkatyö)

- 0
- 1
- 2
- 3-5
- 6-9
- Kymmenen tai enemmän
- muu, mikä

13. Kuinka monta talkoolaista festivaalinne työllistää?

14. Kuinka monta työharjoittelijaa festivaalinne työllistää?

- 0
-
-
-
-

5 tai enemmän

muu, mikä

Festivaalin elokuvaohjelmisto

15. Kuinka monta elokuvaa festivaalilla esitettiin yhteensä vuonna 2010?

16. Kuinka suuri prosentti esitetyistä elokuvista oli suomalaisia?

0-20%

21-40%

41-60%

- Festivaalilla järjestettiin yksi tai useampia kilpailusarjoja
- Festivaalilla palkittiin elokuvia tai henkilöitä ilman kilpailuita tai niiden ulkopuolella
- Festivaalilla jaettiin rahapalkintoja
- Festivaalilla ei järjestetä kilpailuita tai jaeta palkintoja
- Kilpasarja tai -sarjat ovat merkittävä osa festivaalin ohjelmistoa
- Kilpasarjoihin osallistuu elokuvantekijöitä ympäri maailman

Yleisö

19. Kuinka monta lippua festivaali möi elokuvanäytöksiin vuonna 2010?

20. Elokuvanäytösten asiakkaiden kokonaismäärä (myytyt liput, vapaaliput, vieraat yms)?

21. Tapahtuman kokonaiskävijämäärä (elokuvaliput, oheistapahtumat yms.)?

22. Festivaalin yksittäisen elokuvalipun hinta? (mikäli eri näyttösten hinnat vaihtelevat, voit kirjoittaa ne vastaukseen)

23. Kuinka monta eri elokuvien esityspaikkaa/salia festivaalilla oli vuonna 2010?

24. Suurimman salin penkkimäärä?

25. Pienimmän salin penkkimäärä?

26. Valitse seuraavista väittämistä parhaiten festivaalianne kuvaavat:

- Festivaalilla on lippupaketteja/lippuvihkoja
- Festivaalilla on alennuksia (opiskelija, eläkeläinen..)
- Festivaalilla on ilmaisenäytöksiä
- Festivaalilla on koululaisnäytöksiä
- Festivaalilla on yksityisnäytöksiä (lehdistölle, yhteistyökumppaneille..)

Rahoitus

27. Mistä seuraavista tahoista festivaali on hakenut rahoitusta vuonna 2010?

	Hakenut ja saanut	Hakenut eikä saanut	Ei ole hakenut
Suomen elokuvasäätiö (SES)	☐	☐	☐
Valtion elokuvataidetoimikunta	☐	☐	☐
ESEK	☐	☐	☐
AVEK	☐	☐	☐
Suurlähetystöt	☐	☐	☐
Pohjoismaiset kulttuurirahastot (suomalais-norjalainen kulttuurirahasto...)			

kulttuurirahasto...)

EU:n Media-ohjelma	☐	☐	☐
Opetusministeriö	☐	☐	☐
Suomen kulttuurirahaston keskusrahasto	☐	☐	☐
Gerog Malmstén-säätiö	☐	☐	☐
Greta ja William Lehtisen säätiö	☐	☐	☐
Jenny ja Antti Wihurin säätiö	☐	☐	☐
Paulon säätiö	☐	☐	☐
Samuel Huberin säätiö	☐	☐	☐
Kordelinin säätiö	☐	☐	☐
Kansan sivistysrahasto	☐	☐	☐
Alueellisest taidetoimikunnat	☐	☐	☐
Kunnat ja kaupungit	☐	☐	☐
Maakuntaliitot	☐	☐	☐

28. Festivaalin kokemus hanketyöstä:

- Festivaalilla ei ole kokemusta hanketyöstä
- Festivaali on osallistunut hankkeisiin
- Festivaali on hallinnoinut hanketta/hankkeita

29. Kuinka festivaalin rahoitus koostuu prosentuaalisesti?

	0- 20%	21- 40%	41- 60%	61- 80%	81- 100 %
Lipputulot	☐	☐	☐	☐	☐
Avustukset ja/tai julkinen tuki	☐	☐	☐	☐	☐
Sponsorit ja yhteistyökumppanit	☐	☐	☐	☐	☐
Oheismyynti/ravintolamyynti, yms.	☐	☐	☐	☐	☐

30. Festivaalin menot prosentuaalisesti?

	0- 20%	21- 40%	41- 60%	61- 80%	81- 100%
Palkat	☐	☐	☐	☐	☐
Markkinointi	☐	☐	☐	☐	☐
Elokuvien vuokrat/esityskorvaukset	☐	☐	☐	☐	☐

31. Festivaalin keskimääräinen esityskorvaus elokuvasta?

32. Missä seuraavista välineistä festivaali mainosti maksullisesti?

- Paikallinen TV
- Valtakunnallinen TV
- Paikallinen radio
- Valtakunnallinen radio
- Sanomalehdet
- Aikakausilehdet
- Ei missään yllämainituissa
- Muu, mikä

33. Missä seuraavista festivaalinne sai näkyvyyttä?

- Helsingin Sanomat
- Iltapäivälehdet
- Elokuvalehdet
- Aikakausilehdet
- YLE:N TV-kanavat (YLE1, YLE2, FST, Teema)
-
-
-

- Paikallisradiot
- Kansainvälinen TV
- Kansainvälinen radio
- Kansainvälinen lehti
- Ei missään yllämainituissa
- Muu, mikä

Festivaalin oheisohjelma

34. Mitä seuraavista oheisohjelmista festivaalin aikana järjestettiin vuonna 2010

- Klubit
- Seminaarit
- Konsertit
- Säestetyt elokuvaesitykset
- Ohjaajavieraiden luennot
- Masterclass-luennot
- Koulutustilaisuudet
- Muu, mikä

35. Oliko festivaalia järjestävällä organisaatiolla muita tapahtumia vuoden 2010 aikana?

Ei

Kyllä, mitä?

36. Kuinka monta vierasta festivaalillanne oli yhteensä vuonna 2010 (akkreditoituneet ammattilaisvieraat, ohjaajat, media yms.)?

37. Kuinka monta ohjaajavierasta festivaalillanne oli?

38. Kuinka monta kansainvälistä vierasta festivaalillanne oli?

39. Kuinka monta median edustajaa akkreditoitui?

40. Kuinka monta vierasta festivaali kustansi paikalle?

41. Valitse seuraavista väittämistä festivaalia parhaiten

kuvaavat. (Voit valita useita)

- Teemme yhteistyötä suomalaisten elokuvafestivaalien kanssa
- Teemme yhteistyötä kansainvälisten elokuvafestivaalien kanssa
- Työntekijämme vieraili vuonna 2010 ulkomaisella elokuvafestivaalilla (töissä, ei asiakkaana)
- Festivaalimme kerää asiakkaita ulkomailta
- Festivaalimme kävijäkunta on pääasiassa paikallista
- Emme juurikaan markkinoi festivaaliamme oman kuntamme ulkopuolelle
- Hankimme elokuvaohjelmiston suuremman tapahtuman tai verkoston avulla

Kiitos vastauksistasi!

Lisätietoja ja kommentteja:

Irja Tervonen

irja.tervonen@edu.ncp.fi

